

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 122 (551)

Łódź, środa 7 maja 1947 r.

CENA 3 ZŁ

NIE SŁOWEM LECZ CZYNEM

Polska potrzebuje brytyjskiej pomocy a nie krytyki

Znamienne przemówienie ministra Bevin do robotników angielskich

LONDYN (PAP). Na uroczystościach związanych z 25-leciem istnienia brytyjskiego związku robotników transportowych i ogólnych wystąpił z przemówieniem min. Bevin — twórca tej organizacji.

Oświadczył on, że jedynym powodem szwankowania polityki rządu Partii Pracy jest to, że Anglia nie posiada dostatecznej ilości węgla i towarów na eks-

port oraz kredytów dla innych. Bevin powiedział m. in.: „Gdyby zażądano ode mnie, ażeby Wielka Brytania odegrała swą rolę przy niesieniu pomocy

w odbudowie innym państwom, odpowiedziałbym — ja nie mogę, lecz wy jesteście w stanie to uczynić. Gdybyście potrafili podnieść produkcję brytyjską

tylko o 7,5 proc., stanowiłoby to olbrzymią różnicę”.

Podkreślając łączność między brytyjską kampanią na rzecz produkcji, a sprawą odbudowy

zniszczonej przez wojnę Europy, Bevin podał za przykład Polskę i oświadczył: „Możecie myśleć o tym kraju co wam się podoba, jednakże Polska potrzebuje pomocy, a nie naszej krytyki. Zawarliśmy właśnie układ finansowy z Polską. Nie pragniemy naszej pomocy bezinteresownej, lecz jest gotowa dostarczyć nam produktów”.

W zamian za to jednak musimy zaopatrzyć ją w nasze wyroby przemysłowe”.

PROJEKT UNII Etiopii z Erytreją

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Asmary, że stowarzyszenie propagujące unię między Erytreją a Etiopią przekazało za pośrednictwem głównego administratora pismo w tej sprawie, skierowane do rządu brytyjskiego.

Pismo to wręczono w 6-tą rocznicę powrotu na tron w Etiopii cesarza Haile Selassie.

Pożar na lotnisku

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Buenos Aires, że na lotnisku cywilnym w pobliżu miasta wybuchł olbrzymi pożar, w którego wyniku spłonęły 24 samoloty.

Nasze stanowisko

Przyjaźń polsko-angielska, zacieśniona wspólną walką z hitleryzmem w okresie powojennym, narażona była z wielu powodów na szwank. Problem emigracji i losów żołnierzy polskich, walczących pod dowództwem angielskim, różnice w poglądach na sprawę niemiecką, zagadnienie złota polskiego znajdującego się w Anglii — to były niewątpliwie najważniejsze powody rozdziewików w poglądach, wytwarzały one — jak to się mówi — chmurę nieporozumień między Warszawą i Londynem.

Minister Bevin w drodze na konferencję moskiewską zatrzymał się w Warszawie i odwiedził naszą stolicę. W drodze powrotnej do Londynu również nie opuścił okazji złożenia wizyty premierowi naszego rządu i ministrowi spraw zagranicznych. Wymiana poglądów miała niewątpliwie płodne następstwa, świadczą o tym wypowiedzi polityków. Już od kilku tygodni przebywa w Londynie polska misja handlowa, która prowadzi rozmowy z przedstawicielami rządu angielskiego. Rezultatem tych rozmów jest podpisanie umowy handlowej polsko-brytyjskiej. Bevin wykorzystał ostatnio ten akt, aby podkreślić, że rząd angielski postanowił przedstawić parlamentowi do ratyfikacji umowę i aby oświadczyć dodatkowo o pomyślnym rozwoju współpracy polsko-brytyjskiej. Minister W. Brytanii między innymi powiedział: Bawiąc w drodze powrotnej z Moskwy w stolicy Polski — odbyłem tam nader korzystne dla obu stron i utrzymane w jaknajbardziej serdecznej atmosferze rozmowy.

Prasa brytyjska — szczególnie pisma oficjalne — wykorzystuje wspomnianą okoliczność, aby podkreślić usunięcie rozdziewiku między Polską i Wielką Brytanią i pisać przede wszystkim o tym, co łączy obydwa kraje. Dla Polaków i dla władz polskiego państwa jest to niewątpliwie sukces świadczący, że nasza wola pokojowego współżycia zdolna jest pokonywać rozdziewiki i rozwiewać chmury uprzedzeń. Ta zdobycz winna być w obecnym okresie walki o stabilizację pokojową świata — pielęgnowana z tą samą troskliwością, z jaką podchodzimy dziś do najważniejszych dziedzin życia. Mamy prawo sądzić, że świadomość tego faktu jest powszechna nie tylko w Polsce, ale jednocześnie wśród większości narodu angielskiego. Jest to niewątpliwie zdobycz nie tylko w skali zagadnień polsko-brytyjskich.

Ostateczne wyniki amnestii

55.277 ujawnionych

WARSZAWA (PAP). Jak się dowiadujemy, zostały już podsumowane wyniki akcji amnestyjnej w całym kraju, która

trwała jak wiadomo od 25 lutego do 25 kwietnia br.

Przed komisjami amnestijnymi ujawniło się ogółem 55.277 osób. W tej liczbie było 22.887

członków organizacji WiN i jej pokrewnych oraz 4.892 członków organizacji NSZ i jej pokrewnych. Ujawniło się ponadto: — 5.937 osób współpracujących z organizacjami podziemnymi, — 3.124 osoby, które przechowywały broń, 8.432 członków band leśnych, 7.448 dezertersów, — 2.061 przestępców pospolicznych i 496 innych.

Ujawnieni złożyli ogółem 14.151 jednostek broni. Broń ta obejmowała 10 działek, 12 moździerzy, 72 ckm, 833 rkm, 2752 automaty, 2.740 pistoletów, 6.839 karabinów, 894 sztuki innej broni oraz 1.367 granatów i wielkie ilości amunicji.

Demonstracje głodowe we Wiedniu

WIEDEN (PAP). W stolicy Austrii powstała możliwość strajku powszechnego na znak protestu przeciwko racjom żywnościowym, które w ciągu kilku ubiegłych tygodni nie zawierały zarówno ziemniaków jak i mięsa.

W mieście doszło do demonstracji głodowych, w których wzięło udział około 15 tys. robotników.

Po urzędzeniu demonstracji przed gmachem rządowym, podczas przy-

mowania delegacji protestujących przez kanclerza Figla, uczestnicy głodowego pochodu zebrałi się przed siedzibą związków zawodowych i przez 2 godziny skandowali: „strajk powszechny”.

Przewodniczący federacji związków zawodowych Boehm przyrzekł zwołać zebranie centralnej rady związków zawodowych.

Terror w Grecji

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Aten, że trybunał wojskowy w Lami skazał na karę śmierci 17 powstańców greckich w tym jedną kobietę.

W Salonikach wykonano wyrok na 6 osobach, skazanych na karę śmierci za udzielanie pomocy powstańcom. Wreszcie w Komotini stracono jedną oskarżoną o udzielenie pomocy powstańcom.

Kesselring

skazany na karę śmierci

RZYM (PAP). Marszałek Kesselring b. głównodowodzący wojsk niemieckich we Włoszech uznany został przez brytyjski sąd wojskowy w Wenecji winnym popełnienia zbrodni wojennych, o które został oskarżony.

Akt oskarżenia wysuwał przeciwko Kesselringowi 2 zarzuty: 1) że ponosi on odpowiedzialność za zabójstwo 336 obywateli Włoch w piecach Ardeatyńskich w roku 1944 i 2) że wydawał on rozkazy oddziałom znajdującym się pod jego dowództwem stosowania represji wobec obywateli włoskich w okresie od czerwca do sierpnia 1944 r. Na tej podstawie sąd skazał Kesselringa na śmierć przez rozstrzelanie.

320 tysięcy robotników strajkuje w U S A

NOWY JORK (PAP). W Stanach Zjednoczonych strajkuje obecnie około 320 tysięcy osób, w tym ponad 270 tysięcy pracowników służby telefonicznej.

W Detroit zastrajkowało 18 tysięcy robotników budowlanych. W szeregu fabryk tytoniowych strajkuje 8 tysięcy robotników, zaś w przemyśle samochodowym przerwało pracę blisko 12 tysięcy robotników.

Przedstawiciele Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Grecji

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Aten, że osiągnięto tam porozumienie, na którego mocy przedstawiciele międzynarodowego Czerwonego Krzyża będą mogli wykonywać swoją pracę wśród 20 tysięcy deportowanych politycznych i jeńców oddziałów powstańczych.

WIOSNA W PORCIE

Na Helu rybacy czyszczą łodzie i porządkują sprzęt. W majowym słońcu lśnią odnowione kutry i sieć.

Plan gospodarczy musi być zrealizowany

DYMISJA RZĄDU FRANCUSKIEGO

WZMOCNI TYLKO POZYCJĘ DE GAULLE'A

PARYŻ (PAP). Jak wynika z pierwszych sprawozdań z posiedzenia rady krajowej SFIO, podczas narad zarysowały się dwa stanowiska. Premier Ramadier uzasadniał swe stanowisko, broniąc konieczności popierania rządu bez komunistów ze względu na to, że komuniści występują obecnie przeciwko polityce płac, uzgodnionej w styczniu br. Ramadier zaznaczył, że rząd realizuje obecnie program gospodarczy, którego nie powinien przerwać żaden kryzys polityczny. Plan rządowy w sprawie cen i płac został sprecyzowany do 1 czerwca, wobec czego wszelkie wstrząsy polityczne mogą spowodować nieprzewidziane trudności gospodarcze. Rzecznikiem grupy, która zwalczała Ramadiera, jest na posiedzeniu rady krajowej sekretarz generalny SFIO Guy Mollet. Podkreślił on, że Ramadier powinien złożyć w imieniu całego rządu dymisję.

W następnym rządzie mogliby socjaliści brać udział wraz z komunistami. Mollet uważa, że utworzenie takiego rządu nie nastręczy trudności i może być dokonane w ciągu krótkiego czasu. Mollet przestrzegł Ramadiera przed kontynuowaniem jego polityki, z powodu której, jak wyraził się mówca „socjaliści mogą wpaść w zasadzkę”.

Podczas dyskusji zwolennicy premiera Ramadiera zwrócili uwagę na to, że dymisja rządu w obecnym momencie może wzmocnić pozycję de Gaulle'a. W od powiedzi na ten zarzut kilku mówców podkreśliło, że stanowisko Ramadiera, uniemożliwiające udział komunistów w rządzie, może się zamienić w zwycięstwo de Gaulle'a i sympatyzujących z nim ugrupowań. Narady, w których bierze udział 250 delegatów, rozpoczęły się w godzinach popołudniowych i trwać będą całą noc.

PARYŻ (PAP). Podczas dyskusji na posiedzeniu rady krajowej SFIO Leon Boutbien i Pierre Bloch, członkowie komitetu wykonawczego SFIO poparli stanowisko Molleta. Andre Philip, minister gospodarki narodowej wygłosił przemówienie, w którym wypowiedział się za dotychczasową polityką gospodarczą rządu.

Egipska misja w Ameryce

Czy Stany Zjednoczone i Egipt będą wspólnie strzegły Suez

WASZYNGTON (PAP). Do Stanów Zjednoczonych przybyli przedstawiciele armii ludowej i lotnictwa egipskiego z szefem sztabu generałem Ibrahimem Atalla na czele. Rozpoczęły one rozmowy w sprawie pomocy amerykańskiej dla zmodernizowania armii egipskiej.

Departament wojny oficjalnie komunikuje, że misja egipska zapozna się jedynie z metodami pracy, zaopatrzenia i wykwalifikowania armii amerykańskiej. Według nieoficjalnych informacji, rozmowy dotyczą sprawy ewentualnej pożyczki

oraz ściślejszej współpracy wojskowej między obu krajami, zwłaszcza w zakresie obrony kanału Sueskiego. Ze strony Banku Importowo-Eksportowego w Waszyngtonie oświadczono, że pożyczka dla Egiptu nie jest, jak dotychczas brana pod uwagę. Egipt nie ubiegał się również o uzyskanie sprzętu z demobilu amerykańskiego. Bez względu jednak na to, co ewentualnie Egipt może otrzymać, największą wartość stanowią informacje w sprawie badań nowych broni i nowoczesnych metod zaopatrzenia.

Pesymistyczna wypowiedź Ghandiego

Anglicy są winni zaburzeniom w Indiach

LONDYN (PAP). Korespondent agencji Reutersa w New Delhi uzyskał wywiad z Mahatmą Gandhim na temat różnych aktualnych zagadnień.

Gandhi poruszył m. in. problem Palestyny. Odradzał on Żydom stosowanie terroru, mówiąc, że Żydzi powinni raczej „spotkać się z Arabami, zawrzeć z nimi przyjaźń i uzależnić się od pomocy brytyjskiej i amerykańskiej lub jakiejkolwiek innej z wyjątkiem boskiej”.

Gandhi zapatrzuje się dość sceptycznie na możliwości ONZ w obecnej formie, uzależnia natomiast długotrwały pokój od sytuacji w Indiach. Sądzi on, że „na świecie będzie mógł zapanać długotrwały pokój, jeśli w Indiach wszystko pójdzie dobrze”.

„Zaburzenia w Indiach są jego zdaniem częściowo wynikiem obecności Brytyjczyków. Gdyby nie było tu Brytyjczyków — o znałbym Gandhi — niewątpliwie również przechodzilibyśmy ogień, ale ten ogień oczyściłby nas”.

Zresztą Gandhi chwali Wielką Brytanię za decyzję opuszczenia

Indii, oświadczając, że decyzyja ta „przejdzie do historii, jako najszlachetniejszy czyn na rodzie brytyjskiego”. Przewiduje on, jak najbardziej przyjazne

stosunki między Wielką Brytanią a Indiami po czerwcu 1948 r. — to znaczy z chwilą wycofania się Wielkiej Brytanii z tego kraju.

Memorandum

Związku Robotników USA

NOWY JORK (PAP). Kongres związków robotników przemysłowych (CIO) i pięć innych organizacji postępowych w USA przestały na ręce przewodniczącego generalnego zgromadzenia ONZ memorandum, w którym wyraża pogląd, że wszelkie jednostronne decyzje rządu brytyjskiego powinny być unieważnione.

Następnie w memorandum pod

kreśla się, że ONZ powinna odwołać mandat Wielkiej Brytanii nad Palestyną i powierzyć go radzie powierniczej ONZ do czasu utworzenia dwóch niezależnych państw arabskiego i żydowskiego. Zdaniem autorów memorandum, uchodzący, przebywający w obozach, powinni natychmiast być skierowani do Palestyny.

Opinia angielska oczekuje pomyślnego załatwienia rokowań radziecko-brytyjskich

LONDYN (PAP). Brytyjsko-radzieckie rokowania handlowe posuwają się naprzód, jak stwierdzają korespondenci brytyjscy z Moskwy. Korespondent „News Chronicle” pi-

śże z Moskwy, że zadowalający przebieg rokowań handlowych angielsko-radzieckich skłoni kierownika delegacji ministra Wilsona do odroczenia terminu swego wyjazdu.

Również strona radziecka wykazuje poważne zainteresowanie rokowaniami, czego dowodem jest stała obecność przy toczących się rozmowach radzieckiego ministra handlu zagranicznym Mikołajowa.

Główną pozycją na brytyjskiej stronie towarów jakie pragnie importować jest drzewo. Brytyjcy importują drzewa, którzy czekają w Londynie na wynik rokowań, gotowi są każdej chwili wyjechać do Moskwy, skoro tylko sprawa dostaw drzewa z ZSRR stanie się aktualna.

Konferencja międzynarodowej organizacji lotnictwa cywilnego

MONTREAL (PAP). Do Montrealu przybyli delegaci ponad 50 państw na pierwsze posiedzenie międzynarodowej organizacji lotnictwa cywilnego. Konferencja zajmie się przede wszystkim sprawą czy delegat hiszpański będzie mógł pozostać czy też zostanie wykluczony z organizacji.

Wykorzystanie energii atomowej w budowie nowych okrętów wojennych

Admiralicja brytyjska opublikowała oficjalny komunikat, w którym zajmuje się m. in. sprawą budowy okrętów wojennych, poruszanych energią atomową.

Czyniąc przegląd prac dokonanych w dziedzinie rozwoju floty, komunikat stwierdza, że uzyskane doświadczenia z prób z bombą atomową na Bikini mogą doprowadzić do znacznych zmian w budowie i użytkowaniu okrętów. Poruszane energią atomową okręty zapewniłyby poważne oszczędności w opale, mogłyby bez porównania dłużej znajdować się

na pełnym morzu, a przybijanie ich do portu ograniczone byłoby do szczególnych wypadków.

Zmiana ta miałaby doniosłe znaczenie, ponieważ trafienie okrętów na morzu jest trudniejsze, niż w portach. Komunikat dodaje, że zastosowanie pocisków rakietowych przez flotę wojenną może wywołać rewolucję w sposobach walki na morzu. Na przeprowadzenie doświadczeń, nad wykorzystaniem energii atomowej przez flotę wojenną, admiralicja przełiminowała 6 milionów funtów szterlingów.

Greckie prowokacje na albańskiej granicy

BELGRAD (PAP). Ukazujący się w Tiranie dziennik „Bakshimi” donosi, że na terytorium Albanii doszło pomiędzy posterunkami granicznymi 17 i 18 do strzelaniny, rozpoczętej przez zandarmów greckich.

Koło posterunku granicznego Nr. 41 grupa uzbrojonych Greków przebiegła na teren Albanii, dostrzegłszy jednak straż graniczną, prowokatorzy wycofali się na stronę grecką.

Według wydanego przez władze albańskie komunikatu w ciągu ostatnich 4 miesięcy zanotowano 6 wypadków przekroczenia granicy albańskiej przez żołnierzy greckich, którzy uciekli z szeregow armii i poddali się albańskiej straży granicznej.

Powodem uczciwej były przesładowania armii greckiej.

Hiszpańskie kwiaty

Kto nie pracował 1-go maja ten zostanie zwolniony z pracy

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że w wielkiej francuskiej, którzy pisali artykuły zastrajkowały około 20 tysięcy robotników.

Strajk wybuchł w wyniku represji, zastosowanych przez władze wobec robotników nieobecnych przy pracy w dniu 1 maja. Gubernator cywilny Bilbao wydał rozporządzenie, że 14 tysięcy robotników, którzy nie stanęli do pracy w tym dniu, należy zwolnić, a następnie przyjmować indywidualnie podania o ponowne przyjęcie do zakładów.

Pozostałych 6 tysięcy robotników

zastrajkowało, stając w obronie zagrożonych wydalaniem.

Władze aresztowały szereg osób.

Publicyści na szafocie

PARYŻ (PAP). Sąd paryski skazał na karę śmierci 3 publicystów francuskich, którzy pisali artykuły do wydawanego w czasie okupacji niemieckiej tygodnika „Je Suis Paris”. Oskarżeni byli osądzeni zaocznie.

Uniewinniono natomiast powieś ciopisza Renaudera, oskarżonego o współpracę z Niemcami.

Bevin składa sprawozdanie z obrad Konferencji Moskiewskiej

LONDYN (PAP). Premier Attlee wziął udział w zamkniętym posiedzeniu grupy postów labourystowskich, reprezentujących związki zawodowe, którym przedstawił sytuację budżetową i ekonomiczną.

Wzwał on postów do uczynienia wszelkich wysiłków celem uzyskania równowagi gospodarczej drogą

maksymalnego zwiększenia produkcji.

Równocześnie minister Bevin od był zamkniętą konferencję z członkami komisji spraw zagranicznych parlamentarnej grupy Labour Party, którym złożył sprawozdanie z konferencji moskiewskiej.

Podwyżki płac, może pójść na kompromis, któryby pozwolił pogodzić rządową politykę utrzymania płac z żądaniami robotników. Przyjęcie takiego kompromisu umożliwiłoby na nowo udział komunistów w rządzie.

Możliwości kompromisowe między Ramadier a CGT

PARYŻ (PAP). Premier Ramadier wyraził zgodę na przyjęcie delegacji powszechnej federacji pracy (CGT), konferencja odbędzie się w piątek. Zdaniem dobrze poinformowanych kół CGT, popierająca obecnie żądania robotników w sprawie

podwyżki płac, może pójść na kompromis, któryby pozwolił pogodzić rządową politykę utrzymania płac z żądaniami robotników.

Przyjęcie takiego kompromisu umożliwiłoby na nowo udział komunistów w rządzie.

Ze strony przeciwnej, tzn.

Prawda historyczna i obłuda

Reakcyjne żądło i śmieszne próby galwanizowania starych nawyków

W ubiegłym roku uroczystości 3-majowe były w niektórych miastach zamężone przez próby wystąpień, skierowanych przeciwko władzy politycznej w Polsce. Miniony rok był wielkim osiągnięciem dla partii demokratycznych w pogłębianiu atmosfery rozsądku politycznego i dojrzałości. W podziemiu po amnestii, pozostać mogły jedynie zdeprawowane rozbojem jednostki, które na pewno stracią jakąkolwiek bazę działalności w kraju. Otoczy ich bowiem powszechna wzdarda i wrogość społeczeństwa.

PODNIECANIE SIE WROGOŚCI...

Ale mimo tych, niewątpliwie wielkich na naszą miarę, osiągnięć, można było w związku ze świętem 3 Maja obserwować próby — znikome zresztą — ekscytowania się wrogością do obecnego ustroju i jego władzy. Pisząc o tym, nie kierujemy się jakąś nadmierną gorliwością w wyszukiwaniu przeciwników i w tropieniu ich śladów działalności. Ani wspomniany przeciwnik, ani jego zewnętrzne manifestacje nie zasługują zresztą na traktowanie tego rodzaju.

Są bowiem przede wszystkim śmieszne; ich źródła tkwią w nieporozumieniach, albo po prostu w nieuctwie. Jakże inaczej traktować można np. jakiegoś kupca łódzkiego, który demonstracyjnie nie przybrał wystawy w dniu 1 Maja, a czy ni to z dużą gorliwością 3 Maja, chcąc w ten sposób podkreślić swoje „narodowe” przekonania. Pewnie, w takim postępie bardzo wyraźnie widoczne jest reakcyjne żądło, ale także śmiesznie zniekształcone... Ani jedna bowiem partia polityczna, biorąc obecnie odpowiedzialność za władzę, nie zrywa z tradycją święta 3 Maja. Traktuje je jako osiągnięcie w walce o postęp na przestrzeni historii naszego kraju. „Narodowo” usposobiony kupiec, nie spostrzegając tego zjawiska, oczywiście nawet dla ucznia niższych klas gimnazjum, który pobieżnie tylko poznał historię Polski.

FALSZ HISTORYCZNY I OBLUDA

Jest faktem stwierdzonym, że w okresie przedwojennym partie najbardziej reakcyjne próbowały przeciwstawić 3 Maj robotniczemu świętu. Urządzono manifestację pod hasłami wrogimi jakimkolwiek przemianom ustrojowym. Ich bojowość miała wyłącznie cechy negatywne. Zwrócone przeciwko dokonaniom ustrojowym ośrodków postępu, które właśnie dziś decydują o życiu kraju. Wszystkie jednak wysiłki tego rodzaju, były podszyte fałszem historycznym i obłudą. Socjaliści wielokrotnie zresztą zwracali na te fakty uwagę.

Historia, poprzez zdemaskowanie kłamstw przeszłości, ujawniła właściwą intencję przedwojennych zwolenników, przeciwstawiania obu świat majowych. Ci zatem, którzy dziś idą śladami starych nałogów reakcyjnych, są śmieszni, choćby dlatego, że ludzie postępu mają możność publicznego układowania ich obłudy i kłamstw. Człowiek, uparcie posługujący się kłamstwem, jest jednocześnie denerwujący — to prawda,

ale w podobnych okolicznościach możemy się już tylko śmiać.

WYRAZ NOWYCH CZASÓW

Nikogo chyba nie zdziwi fakt, że chcąc zmniejszyć ilość świat z powodu powojennych trudności gospodarczych — władze wyłączyły spod jakichkolwiek ograniczeń dzień 1 Maja. Konstytucja 3 Maja była doniosłym i przełomowym aktem w życiu narodu polskiego. Jej zwolennicy chcieli ją słusznym mianem rewolucji ustrojowej. Podstępna zaborczość sąsiadów i sprzedajność potentatów ziemskich, zaprzęśliły jej zdobycze. Od tego czasu minęło 156 lat. Przy pełnym

uznaniu dla tradycyjnej łączności z polską myślą postępową w przeszłości — cóż zrobić należało dziś, aby uświetnić taki akt zmiany ustrojowej, jakim jest reforma rolna i przemysłowa? Wydaje nam się, że tu nie może być mowy o jakimkolwiek wyborze ani w hasłach, ani w datach świąt.

Tylko 1 Maj może być wyrazicielem tego, co w Polsce zostało dokonane. Oczywiście, nie gwoździ przeciwstawienia się przeszłości godnej i dziś naszej uważy, ale po to, aby karty historii Polski zapisywać prawdą o naszym obecnym życiu. Świadomość tego faktu jest zresztą powszechna, szczegól-

nie wśród tych klas i warstw społeczeństwa, dla których miernikiem wszystkiego jest postęp i praca.

Kupiecka mentalność „narodowa” będzie jeszcze przez pewien czas próbowała włączyć w te sprawy swe kłamliwe trzy grosze. Powiększająca się widzialność spraw i ludzi, poprzez normalizację stosunków i dojrzewanie procesów historycznych — położą wreszcie kres temu wszystkiemu, co próbuje mieć obraz powojennej Polski. Wydaje nam się, że poczucie humoru, odegra w tym wypadku stosunkowo dużą rolę.

Antoni Pokorski

Japończycy w służbie Czang-Kai-Szeka

Znów gwałtowne walki rozgorzały w Chinach

Zaatakowane przez wojska Czang-Kai-Szeka oddziały komunistyczne przeszły do kontr ofensywy, w wyniku której wojska Czang-Kai-Szeka cofnęły się. Obecnie, jak donoszą, komuniści zbliżają się do Taiyuen, stolicy prowincji Szan-Si. Gwałtowne walki trwają na zachód od miasta. Sytuacja jest niejasna wzdłuż zachodniej linii kolejowej Taiyuen. Możliwe jest, że komuniści już opanowali ją całkowicie.

Generał Yen-Hsi-Szan, gubernator prowincji Szan-Si, wysłał alarmujące pismo do generalissimusa Czang-Kai-Szeka.

Sundajczycy przeciw Indonezyjczykom

Intrygi holenderskie na Jawie

Minister informacji, w rządzie republikańskim Indonezji, Natsir, oświadczył, że jest głęboko przekonany o tym, iż separatystyczny ruch Sundajczyków na Jawie jest podtrzymywany przez Holendrów.

Komentując sprawę ogłoszenia niepodległości Sundajczyków w Nandungu, Natsir dodał, że Holendrzy mylą się, sądząc,

z żądaniem pomocy przeciwko atakującym stolicę 17-tu brygadom komunistycznym.

Podobno Yen-Hsi-Szan zatrzymał na służbie tysiące żołnierzy i oficerów japońskich, których rzucił obecnie do walki przeciwko chińskim wojskom komunistycznym.

Jak donoszą dalej z Nanki-

nu, koła rządowe potwierdziły, że komuniści odnieśli szereg zwycięstw na północy Chin w rejonie pomiędzy Szan-Si i Szantungiem.

Te same źródła donoszą, że marszałek Czang-Kai-Szek odbył podróż na front, dla spotkania się z dowódcami nacjonalistycznymi.

Walki nazistowskie w więzieniu

między białymi i czarnymi żołnierzami

W barakach karnych wojsk amerykańskich w pewnej miejscowości w Stanach Zjednoczo-

nych, doszło w piątek i sobotę do zaisk na tle rasowym między białymi i czarnymi więźniami.

Po chwilowym uspokojeniu w niedzielę, kiedy więźniowie zasiedli do rannego posiłku i podano jedzenie wspólnie dla białych i murzynów, rozruchy rozpoczęły się na nowo.

Jeden z więźniów został zabity, 5 strażników więziennych jest rannych.

Utarczki na Madagaskarze

Bunt Malgaszów nie gaśnie

Wojska francuskie na Madagaskarze odparły w niedzielę

nieprzewidywany atak dwustu Malgaszów na miasto Ifandiana.

Inna grupa rebeliantów została rozproszona przez patrol francuski. Malgaszowie ponieśli ciężkie straty w przybrzeżnym okręgu Mahanor.

Królewskie interesy

Ibn Saud w roli rentiera

WASZYNGTON (PAP). — Senator Brewster przewodniczący śledczej komisji wojennej senatu, oświadczył, powołując się na złożone dokumenty, że król Ibn Saud i jego następcy mają otrzymać tytułem „opłaty królewskiej” za prawo eksploatacji złóż nafty od amerykańskich towarzystw naftowych sumę ok. 5 miliardów dolarów.

Z dokumentów tych wynika mianowicie, że w myśl umów

zawartych z towarzystwami amerykańskimi, a obowiązujących do roku 1999 król ma otrzymywać ok. 23 centów opłaty za każdą beczkę nafty, ogółem zaś przewiduje się wydobycie w Arabii Saudyjskiej 20 miliardów beczek.

STRAJK profesorów chińskich

MOSKWA (PAP). Agencja TASS donosi z Szanghaju, powołując się na jeden z dzienników chińskich, że profesorowie uniwersytetów w Szantung i Hona zastrajkowali, domagając się wyższych uposażeń. Studenci uchwaliли rezolucję popierającą żądania profesorów.

Amerykańskie bazy w Panamie

WASZYNGTON (PAP). — Rząd Stanów Zjednoczonych przedłożył Panamie projekt układu, który ma zabezpieczyć Stanom Zjednoczonym „pokoje we bazy obronne” poza obrębem strefy Kanału Panamskiego.

NASZ felieton

Faszyzm hula

Tylko w dnach bezapelacyjnego militarne zwycięstwa nad faszyzmem, można było pod wpływem szczęścia i radości myśleć, że faszyzm przestał istnieć. Tylko w tych wielkich dniach, kiedy umęczona ludzkość patrzyła na gruz faszystowskiej potęgi, można było sądzić, że zwycięstwem demokracji skończyła się bezpowrotnie działalność krwiożerczej idei ludobójstwa. Ale klasa robotnicza, trzeźwi i odpowiedzialni politycy postępowi, wiedzieli, że faszyzm został tylko ZDRUZGOTANY, ALE NIE WYPLENIONY. Został pobity, ale nie ZDŁAWIONY. DOSZCZETNIE. Wiedzieliśmy i zdawaliśmy sobie sprawę, że mimo katastrofalnej klęski faszyzmu, zostanie jeszcze dość wielka ilość zbrodniarzy i otumanionych przez nich grup, które NIE ZREZYGNUJĄ ODWROTI NIE z walki przeciwko obowowi postępu.

Nie tylko Niemcy hitlerowskie są tego klasycznym przykładem. Kołobka faszyzmu światowego, Włochy, jak donoszą ostatnie urzędowe stwierdzenia, są jeszcze ciągle świadkiem i przedmiotem zbrodniczej działalności hord faszystowskich, które JESZCZE DZISIAJ, więc długo po klęsce, dają o sobie znak życia.

W Rzymie i wielu innych miastach włoskich, w rocznicę stracenia Mussoliniego, ojca międzynarodowego faszyzmu, miały miejsce OBCHODY FASZYSTOWSKIE. W Ferrarze aresztowano 20 faszystów, którzy zbyt dobitnie dawali wyraz swoim sympatiom dla tego krwiożerczego ruchu. Uroczystości faszystowskie odbyły się również w Mantui i Pro dappio — miejscu urodzenia Mussoliniego. Uroczyste nabożeństwo za spokój duszy obciążonej krwawymi mordami i zbrodniczym terrorem, celebrował KSIĄDZ VITTORINO, ten sam, który w ubiegłym tygodniu odmówił odprowadzenia mszy ZA POLEGŁYCH PARTYZANTÓW.

W wielu miastach włoskich rozrzucono ulotki o treści faszystowskiej. W Neapolu prefekt zezwolił na WYWIESZENIE PLAKATÓW KU CZCI FASZYSTÓW, poległych w walce z partyzantami. Związek Partyzantów wystosował protest do ministerstwa spraw wewnętrznych, domagając się usunięcia urzędników, winnych udzielenia takiego zezwolenia. Tak wygląda sprawa we Włoszech. Tak ustosunkowała się faszyści do dzisiejszej rzeczywistości republikańskiej w państwie, w którym przez dziesiątki lat rządził krwawy satripa, tłumiący w zarodku każdy przejaw wolnej i postępowej myśli.

Czy trzeba jeszcze raz przypominać jak jest w Niemczech? Czy musimy jeszcze raz pisać o wesołej denazifikacji, w wyniku której zdrowi hitlerowcy ładują na odpowiedzialnych placówkach państwowych, i dobrze zakonspirowani w dalszym ciągu prowadzą swoją rozkładową robotę? Czy trzeba jeszcze raz przywołać na pamięć to wszystko, co dzieje się dzisiaj w oczekującej krwi robotniczą faszystowskiej Hiszpanii, która drwi w żywe oczy ze wszelkich ostrzeżeń i rozruchów się coraz bardziej dziwnym stanowiskiem zwycięskich mocarstw? Czy nie wie cały świat, że w Grecji zakazano odbywania manifestacji pierwszomajowych? Pytania takie mogłybyśmy mnożyć bez końca. Są to rzeczy nader smutne, ale prawdziwe. Nie wolno nam za mykać oczu.

Faszyzm zmienił tylko taktykę i metody swoje dostosował do wytworzonych warunków. Demokracja musi z całą odpowiedzialnością we wszystkich kręgach niszczyć faszyzm wszystkimi środkami.

WIK.

W paru słowach

— Władze włoskie wspólnie z przedstawicielami Unrry opracowały 5-letni plan zwalczania wciąż wzrastającej we Włoszech śmiertelności z powodu gruźlicy.

— W katastrofie kolejowej jaka wydarzyła się w pobliżu Brisbane zostało zabitych 8 osób a 60 rannych. Katastrofie uległ pociąg, wiozący wycieczkowiczów. Wśród rannych jest wiele kobiet i dzieci.

— Do Sofii przybyła delegacja złożona z wysokich urzędników węgierskiego ministerstwa rolnictwa pod przewodnictwem byłego ministra rolnictwa, Nagy.

Delegacja ma rozpatrzyć sprawy interesujące bułgarską gospodarke rolniczą.

Kto nabył meble poniemieckie?

CIEŻKIE ZADANIE GUL-u

zabezpieczenia bezpieczeństwa mienia przed chciwością szabrowników

Eksterminacyjna i rabunkowa gospodarka okupanta spowodowała wielkie zamieszanie w dziedzinie prywatnej własności. Iluż ludzi nie wróciło pod własny dach, a iluż z tych, którym udało się wrócić, nie mogło już odzyskać swego mienia, swoich ruchomości, wywiezionych do Reichu, zniszczonych, lub w najlepszym razie rozwiezionych po różnych kątach kraju. Doszła do tego i spora ilość opuszczonego mienia poniemieckiego, które zostawiało rozgromieni okupanci, względnie — cywili Niemcy i volksdeutsche, którzy ułotnili się również z Polski, w słusznej obawie przed karzącą ręką sprawiedliwości. To też w pierwszym okresie odrodzającej się naszej państwowości dużo bezpieczeństwa mienia znalazło się niejako na ulicy.

SZABROWNICTWO.

Część społeczeństwa, całkowicie zrujnowana materialnie przez wojnę i pozbawiona dachu nad głową, uważała się w moralnym prawie do zajmowania i użytkowania mienia opuszczonego. Temu nie było się co dziwić, było to względnie w porządku, wymagało tylko uregulowania prawnego. Gorzej, że zarówno na porzucenie mienia poniemieckiego, jak i na opuszczone polskie, jak krukli na żer rzuciły się różne szumowiny, które przejdą do historii naszego powojennego obyczaju pod zlatującą żargonem złodziejskim nazwą „szabrowników”. W wyhaczonym z nawias chaosie pojęć moralnych — „szabrownik” nie był uważany za zwykłą kradzież, lecz za coś w rodzaju „odgrywania się” za poniesione straty wojenne i doznane wskutek wojny krzywdy.

INGERENCJA PAŃSTWA.

Rząd nasz, w nawale spraw, wśród których były tylko same ważne i najważniejsze, nie zapomniał i o mieniu opuszczonym, lecz początkowo nie był w stanie zaopiekować się nim należycie. Powołany już w Lublinie, dekretem z dn. 22 marca 1945 r. Tymczasowy Zarząd nad mieniem opuszczonym i poniemieckim, borykał się z opanowaniem sytuacji na tym odcinku, nie udawało mu się to jednak, głównie z przyczyny braku odpowiedniej egzekutywy. Chaos w tej dziedzinie powiększył się jeszcze z chwilą odzyskania Ziemi Zachodnich, gdzie ilość bezpieczeństwa mienia dochodziła od 80 — 90 proc. ogólnego majątku narodowego. Szabrownicy nie kryli się z dekretem, który ogłosił mienie opuszczone i porzucone za własność Skarbu Państwa.

Kres chaosowi prawnemu i bezradności w tej dziedzinie położył dopiero dekret z dn. 8 marca, ogłoszony w Dz. Ust. z dn. 19 kwietnia 1946 r., który na miejsce Tymczasowego Zarządu powołał Główny Urząd Likwidacyjny (G.U.L.), o wyraźnych kompetencjach prawnych i mocnej egzekutywie, jednocześnie oddając gestię nad mieniem poniemieckim i opuszczonym na Ziemiach Odzyskanych, Ministerstwu Ziemi Odzyskanych, które postawiło energiczną tamę dalszemu szabrownictwu tych ziem.

ZADANIA GUL-u.

Na GUL nałożono obowiązek zewidencjonowania i zabezpieczenia majątków opuszczonych na terytorium Polski Centralnej, włącznie z Gdańskiem, które przeszły na własność Skarbu Państwa i likwidowanie drogą sprzedaży całego pozostałego mienia poniemieckiego, nie będącego przedmiotem bezpośredniego zainteresowania Państwa, w sensie działania gospodarczego.

Stwierdzić należy, że Państwo, działające za pośrednictwem GUL-u, nie starało się wydobyc z tego źródła jak największe dochody dla Skarbu. Uwzględniony został w pełni moment społeczny. Ludzie naprawdę zniszczeni przez wojnę, lub najbardziej, mogli bardzo tanio nabyć meble poniemieckie. Oczywiście, ten kto chciał nabyć większą ilość, musiał za ten luksus odpowiednio więcej zapłacić. Nie podobało się to wielu. Podnosiły się w związku z tym narzekania i sarkania, ale na to nie

było już rady. W każdym razie stwierdzić należy, że jeśli chodzi o meble poniemieckie i inne drobne ruchomości urządzenia domowego, to nabywcą ich został w 70 proc. świat pracy.

WYNIKI AKCJI GUL-u.

Jeżeli chodzi o wynik dotychczasowych osiągnięć GUL-u, to przedstawia się on następująco: po dzień 31 grudnia 1946 r. zewidencjonowano około 150,000 nieruchomości oraz 18,000 przedsiębiorstw przemysłowo-

handlowych, ponadto dokonano z górą 280,000 zabezpieczeń wszelkiego rodzaju mienia opuszczonego poniemieckiego. Ze sprzedaży mienia poniemieckiego wpłynęło dotąd do Skarbu Państwa ponad miliard złotych, co nie jest mało, jeśli zważywszy, że akcja likwidacyjna w pełni uwzględniła moment społeczny. Wszystko to świadczy o ogromie dokonanej pracy i właściwym jej przebiegu.

St. Woyna — Gwiazdździński.

PRZYSZŁOŚĆ PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

Społeczne zadania ruchu spółdzielczego

Dyskusja nad różnymi zagadnieniami społecznymi, gospodarczymi, kulturalnymi jest rzeczą potrzebną, wyjaśnia często wiele spraw. To samo dotyczy oczywiście dyskusji nad zagadnieniami spółdzielczymi. Red. Szpakowicz polemizując z artykułem ob. Domickiego („Głos spółdzielców” druk w „Robotniku”) wysuwa następujące twierdzenia: uspołecznienie zakładów przemysłu wielkiego i średniego jest równoznaczne z upaństwowieniem. Uspołecznienie może być realizowane tylko w stosunku do zakładów niewielkich o znaczeniu miejscowym, nie ogólnokrajowym. Następnie twierdzenie autora dotyczy większej sprężystości aparatu administracyjnego państwowego niż spółdzielczego, dlatego ten pierwszy wyłącznie zarządzać powinien wielkimi zakładami przemysłu. Fakt, iż spółdzielczość objąć chce przemysł spożywczy, tłumaczy autor dochodowością tej gałęzi przemysłu w przeciwstawieniu do kopania węgla np., które wymagała znacznych inwestycji kredytowych. Jako zadanie dla spółdzielczości autor wskazuje społeczne i gospodarcze wychowanie mas członkowskich, rozbudowę i udoskonalenie swej sieci handlowej, szczególnie na wsi.

ISTOTNE NIEPOROZUMIENIE.

Na twierdzenie red. Szpakowicza chcieliśmy w paru słowach odpowiedzieć. Spółdzielczość nie zapomina o wychowaniu gospodarczym i społecznym, o rozbudowie sieci spółdzielni. Ale jednocześnie na tej bar-kach spoczęło wiele innych zadań. Należą do nich np. organizowanie indywidualnych wytwórców: rolników i rzemieślników, zaopatrywanie spożywców w artykuły codziennego użytku nie tylko przez sklepy spółdzielcze, ale i przez wytwórnie. Przemysł spożywczy, jakkolwiek bardzo ważny, ma dla państwa znaczenie pośrednie, podczas gdy przemysł kluczowy (węgiel, huty) ma istotne znaczenie państwowe. Stawianie tych przemysłów na jednej płaszczyźnie jest nieporozumieniem, które uniemożliwia obiektywne rozpatrzenie zagadnienia.

Tak samo dowolnie jest utraśnianie „upaństwowienia” i „uspołecznienia”. Pogląd taki jest indywidualnym poglądem autora, niezasadnym ani formalnie ani rzeczowo.

DOCHÓD CZY DEFICYT?

Na zarzut, jakoby spółdzielczość dążyła do obejmowania agend dochodowych, przypominamy, iż spółdzielczość w interesie społecznym podejmowała szereg akcji deficytowych. Marża zarobkowa zaledwie pokrywała koszty własne. Niejednokrotnie spółdzielczość ponosiła także koszty wynikiłe z niedostatecznej sprawności agend państwowych np.

przy skupie ziemiaków, zboża, cukru plantatorskiego, handlu makią, w akcji „przemysł dla wsi”. Młynarstwo, który to przemysł jest obecnie deficytowy, spółdzielczość przejmując i porządkując.

Gdybyśmy przytoczyli więcej takich przykładów, jasno okazałoby się, że spółdzielczość przejął ma przemysł nie dochodowy, a deficytowy.

Nie znajduje także potwierdzenia w praktyce twierdzenie, iż aparat państwowy sprawniejszy jest od spółdzielczego. Obróty, przypadające na jednego pracownika Społem, są znacznie większe, niż obroty na jednego pracownika państwowego.

DAZENIE DO DEMOKRATYZACJI GOSPODARKI.

Nie jest także trudnym do prze-

prowadzenia dla spółdzielczości zagadnienia planowania (dowodem spółdzielczy Plan Trzyletni) i dyspozycyjności, przy istnieniu centrali gospodarczych i jednolitości ruchu spółdzielczego.

Na zakończenie przypomnieć pragniemy, iż kooperatywizacja określonych gałęzi przemysłu (spożywczy, w tym np. rafinerie cukru i cukrownie jest przesadzona i umotywowana prawnie (ustawa z 3.1. 1946 r. uchwalona przez Sejm).

Uspołecznienie gospodarki przez spółdzielczość prowadzi do demokratyzacji gospodarki krajowej (zniesienie wielkiego kapitału i obszarnictwa, tej demokratyzacji jeszcze nie oznacza), zapewni wpływ na nią szerokim warstwom narodu.

Z.

Biebow jeszcze nie złożył

podania o kasację wyroku

(a) W związku z krążącymi pogłoskami o złożeniu przez Hansa Biebowo podania o kasację wyroku, zwróciliśmy się po informacje do obrońcy z urzędu, adwokata Zygmunta Deczyńskiego, który wyjaśnił, że założenie kasacji do Sądu Najwyższego może nastąpić dopiero w ciągu 7 dni od chwili doręczenia skazanemu motywów wyroku — co jeszcze nie nastąpiło.

Poza tym jest to uzależnione od woli oskarżonego. Biebow w chwili obecnej jeszcze nie jest zdecydowany, czy składać kasację, czy zwrócić się bezpośrednio do Prezydenta RP z prośbą o łaskę.

Po porozumieniu obrońcy ze skazanym w chwili otrzymania przez niego motywów wyroku, podamy dalsze szczegóły zapowiedziane na razie kasacji.

Elektryfikacja wsi

postępuje w woj. łódzkim naprzód

(a) W dniu wczorajszym odbyła się konferencja Wojewódzkiego Komitetu Elektryfikacji Wsi, poświęcona sprawom jak najszybszego przyłączenia do sieci elektrycznej wsi woj. łódzkiego.

Z wygłoszonego sprawozdania wynika, że elektryfikacja wsi postępuje szybko naprzód i zgodnie z planowaną rozbudową sieci.

Już w pierwszych dniach działalności Komitetu, zgłosiło się około 600 wsi z terenu województwa z prośbą o przyłączenie do sieci już w roku bieżącym. Ponieważ koszt elek-

tryfikacji jest jednak bardzo poważny i brak jest wystarczającej ilości kredytów, z 600 wniosków zakwalifikowano do załatwienia w pierwszym etapie prac 240, jako najpilniejsze. Pozostałe wsie będą stopniowo elektryfikowane w ramach planu trzyletniego.

Część kosztów elektryfikacji, pokrywa Państwo, są to jednak minimalne dotacje w związku z poważnymi inwestycjami gospodarczymi innej natury, jak np. zagospodarowanie Ziemi Zachodnich. Pozostałe koszty pokrywają mieszkańcy danej miejscowości.

W planie trzyletnim przewidziane jest elektryfikowanie całego woj. łódzkiego, potrzebna jest do tego jednak wydatna pomoc społeczeństwa, szczególnie mieszkańców tych ośrodków, które mają być elektryfikowane.

CHOCHLIK DUKARSKI

We wczorajszym artykule sprawozdawczym P.C.K. p.t. „Pokaz nowoczesnego ratownictwa w Szkole Plebanstwa P.C.K. wydrukowano: ratujący kłęk okrzakiem na postach chorego — zamiast: „Kłęk okrzakiem nad ciałem chorego”, co niżej prostujemy.

Na odlew...

Nieuzasadnione sugestie

W jednym z numerów „Gazety Ludowej” spotkaliśmy się z mnóstwem zarzutów pod adresem polskich audycji radiowych. Autor tej napastliwej notatki dowodził, że chłop, włączony do radiowęzła, wytwarzając aparaty, gdy słyszą audycje polskie. Nie wiem, jakim echem odbiła się ta ostra krytyka, lecz sądzić należy, że wpłynęła na znakomitą poprawę stosunków w radio.

Nie posiadając wówczas aparatu, nie byłam w stanie ocenić zarzutów, które wydały mi się nie nazbyt bezstronne. Od niedawna słucham audycji, choć ze względu na pracę dość rzadko. Słyszane audycje wydały mi się na odpowiednim poziomie, recytacje prozy i poezji, niektóre koncerty, lub audycje świetlicowe zadowolnić mogą najwybredniejszą wymagania. — Zapewne zdarzają się niedociągnięcia, jak w każdej produkcji masowej. Radio jest dla mas i produkuje wiele godzin bez przerwy niezliczoną ilość audycji najbardziej różnorodnych i z konieczności na różnych poziomach. Odkieram więc obecnie najbardziej kategorię zarzutów „gazety dla wszystkich”, nie uwierzę, o czym chciał nas przekonać autor niefortunnej wzmianki, że chłop polski nie chce słuchać audycji polskich i na ich poziom się oburzając, wolał audycje zagraniczne, jak chciał wspomniany autor — audycje czecho-słowackie. Prawdopodobnie, to zastrzeżenie było potrzebne, by kto nie posądził, że wzmiankowany organ poleca chłopom słuchanie audycji londyńskich. My jesteśmy za wolnością słuchania audycji wedle gustu odbiorców, ale przekonani jesteśmy, że mieszkańcy wiosek, miasteczek, oddaleni od głębiokiego nurtu kulturalnego większych ośrodków, bardzo wiele skorzystają z naszych polskich audycji i to zarówno w sensie przyjemnej rozrywki, jak popularyzacji wiedzy fachowej i ogólnej.

Ta przydługa dygresja wywołana została wysłuchaniem kilku ostatnich audycji, a w szczególności wczorajszej porannej dla szkół o dniach oświaty, o książce i przepięknego wzruszającego słuchowiska, o snutego na najpiękniejszej nośnej Henryka Sienkiewicza „Latarnik”. Słuchowisko zostało poprzedzone krótkim pięknym wspomnieniem, poświęconym wielkiemu pisarzowi.

Widzimy więc, że radio nie zapomina o niczym, podchwytuje wszystkie momenty, by słuchacz, kimkolwiek on będzie, kształcić, pouczać i dawać mu godziwą rozrywkę.

Być może, że koncerty z Prażi czeskiej są na wyższym poziomie. Oddawna zgodziliśmy się, że muzykalność naszych przyjaciół czeskich przewyższa naszą w ogólnej skali uprószczonego muzyki, bo w sensie wielkości naszych kompozytorów, wirtuozów i muzykologów chyba dorównujemy Czechom, a nawet stoimy bardzo wysoko. Wystarczy wymienić nazwiska, jak: Fryderyk Chopin, Moniuszko, Paderewski, Karłowicz, Szymanowski.

Wracając do audycji sienkiewiczowskiej, nadmienić należy, że nadała ją rozgłośnia pomorska na falę ogólnopolskiej, wywiązując się znakomicie ze swego zadania.

(w)

W dniu 22 czerwca 1943 roku zmarła w Warszawie

ROZALIA SAMUELOWA BORNSTEINOWA

Przewieźcie drogich nam zwłok i pogrzeb odbędzie się 7-go maja b. m. o godz. 17-iej na Cmentarzu Żydowskim w Łodzi.

O czynu zawiadania

RODZINA.

J. G. Farbenindustrie pod opieką władz okupacyjnych

Zbrodniczy trust niemiecki

współodpowiedzialny za wybuch ostatniej wojny

Rozpoczęty 5 maja proces kierowników I. G. Farbenindustrie, wyjawia niewątpliwie wiele nieznanych szczegółów tego działu imperializmu niemieckiego. Władze brytyjskie nie bardzo lubią miastety, jeśli dziennikarze wykazują zainteresowanie niemieckimi fabrykami. Trzeba wiele trudu, aby móc zbadać tajemnice niemieckiego przemysłu, zazdrośnie ukrywane przed oczyma „niepożądanych”.

Pewnemu francuskiemu dziennikarzowi udało się zwiedzić fabryki I. G. Farben, twierdząc potęgę niemieckiej.

Uwagi Bedela są bardzo znamienne i dokładnie oświetlają powody, dla których ten potężny trust, mimo obecnego procesu, nie został w istocie dotąd rozwiązany.

Założone w 1925 roku „Interessen Gemeinschaft der Farben Industrie” w krótkim czasie stało się jednym z najpotężniejszych trustów świata.

W ŚLAD ZA WOJSKIEM
Z początkiem wojny I. G. Farben wchłonęło pod jedną dyktando 78 spółek chemicznych i 4 syndykaty. Trust ten kontrolował 170.000 robotników, pracujących w przeszło 9.000 przedsiębiorstwach. Poza tym I. G. Farben zawarło umowy kartelowe z przemysłem chemicznym większości państw kapitalistycznych. Za każdym razem, kiedy Wehrmacht opuszczała jakiś kraj, I. G. Farben wysyłała tam przedstawicieli, aby przyłączyć do swego potężnego trustu przedsiębiorstwa chemiczne podbitych narodów. Wartość tego rodzaju „akwizycji” obliczana jest na 350 milionów marek.

W okresie zwycięstw niemieckich, hitlerowski minister dr Funk dziękował głównym kierownikom przemysłu niemieckiego, których specjalnie zgromadził w tym celu w Duesseldorfe za ich współudział w wojnie. I wtedy specjalnie gorąco

dziękował dyrektorom I. G. Farben, bo jak twierdził, bez pomocy tego trustu byłoby nie możliwym rozpocząć wojnę.

OSWIECIM — DOMENA I. G. FARBEN

Ale I. G. Farben miała i inne ambicje. Dzięki swym zyskom wojennym nie musiała się liczyć z żadnymi inwestycjami. I tak oto powstały plany gigantycznej fabryki w Ostwiecju. Fabryka ta miała dostarczać, po zwycięstwie niemieckim, produktów chemicznych wszystkim krajom Europy centralnej i wschodniej.

Do robót ziemnych, do niwelacji gruntów pod przyszłe zabudowania fabryczne używano tysięcy więźniów politycznych, traconych potem w komorach gazowych w miarę ich wyczerpania. Zresztą ta sama IG Farben dostarczała gazów do uśmiercania więźniów. Gazy te były udoskonalone przez uczonych niemieckich w fabryce Leverkusen — obok Kolonii.

POD OPIEKĄ ANGLOSASÓW
Zgodnie z układami w Pocz-

damie, I. G. Farben, największy trust chemiczny w Europie, powinien być rozwiązany tak zresztą, jak każde przedsiębiorstwo, zatrudniające więcej, niż 10.000 robotników. Trust nie został jednak rozwiązany. Rozmaite biura sprzedaży przybrały nazwy byłych spółek chemicznych, fabryk i rozmaitych towarzystw — lecz na czele tego kompleksu jest tylko jedna dyrekcja, która kieruje całością.

Poza tym I. G. F. otrzymała ostatnio zapewnienie, że nie będzie podlegała ustawie o dekarcelizacji, ogłoszonej niedawno przez amerykańskie i angielskie zarządy wojskowe.

Mając błogosławieństwo, poparcie finansjery amerykańskiej, I. G. Farben patrzy z ufnością w przyszłość.

Ci sami inżynierowie, wynalazcy i specjaliści — którzy z zapalem pracowali za czasów hitlerowskich, dziś zdenazyfikowani — pracują nadal, wierząc, że Niemcy zabawią się znów na brązowo.

Dowcipna reklama

WŁAŚCICIEL skromnej restauracji greckiej w Chicago, Georg Papavlahodimitrakopoulos, ogłosił na drzwiach swego zakładu, iż wyda darmowy obiad z winem każdemu, kto przeczytawszy raz jego nazwisko, wymówi je bezbłędnie.

Nie wiadomo, ile osób dokonało tej sztuki, ale dowcipny pomysł przyśnił Grekowi niemałe korzyści, bowiem żaden z wszelkiej oryginalności Amerykanie zaczęli tłumnie uczęszczać do jego lokalu, próbując swych zdolności i pamięci i zakładając się między sobą o wysokie sumy, czy zdołają wymówić bez potknięcia się trudne nazwisko.

Nieoczekiwane skutki

PEWIEN doktor wiedeński, nazwiskiem Furchtgangler został niewinniony przez krajowy trybunał denazyfikacyjny, jednakże nie może odzyskać pełnych praw obywatelskich, a to z powodu... braku papieru, na jako dotkliwie cierpi jego ofiary. W oczach swych rodaków doktor jest już oczyszczony z winy, dla władz okupacyjnych jednak pozostaje wciąż jeszcze hitlerowcem i musi znosić wszelkie restrykcje aż do chwili, gdy wszystkie dotyczące jego sprawy akta zostaną przetłumaczone i przepisane w trzech językach i przedłożone do zatwierdzenia Najwyższemu Sądowi Alianckiemu, który decyduje ostatecznie w tego rodzaju sprawach.

Ponieważ sprawa dr. Furchtganglera była niezwykle skomplikowana, obliczono, iż do przepisania jej w trzech wymaganych językach trzeba by użyć 5 ryz (2.500) arkuszy papieru, a wystarcanie się o tak wielką ilość papieru jest w Austrii rzeczą niezmiernie trudną do osiągnięcia. Dr. Furchtgangler złożył odpowiednie podanie, ale ponieważ złożył je jako niezrehabilitowany hitlerowiec, spotkał się, oczywiście z odmową.

Letniska pod Łodzią

WIELKIMI krokami zbliża się do nas sezon letniskowy. Zwłaszcza szczęśliwi posiadacze liczniejszych rodzin krązą już od dłuższego czasu po różnych Kolumnach, Grotnikach i Wiśniowych Górach, w poszukiwaniu czegoś odpowiedniego, i to odpowiednio łatwo by się znalazło, bo miejscowości letniskowych

zam, ty pod gazem — to jest „gaz” Nr. 1. „Gaz” — produkt Miejskiej Gazowni — to gaz Nr. 2. Gaz Nr. 3 — dotyczy motoryzacji pojazdów i często występuje łącznie z gazem Nr. 1, jako środkiem motoryzacji szoferów (Wacuchna Gazowicz). Istnieje jeszcze gaz Nr. 4, występujący w postaci wody sodowej, limoniad, czyli tak zwanych „napojów gazowych” w dostojnym wyrazu tego znaczeniu.

Gaz ten tym się różni od innych, że go często nie ma. Potracasz, kreślisz buteleczkę, a gazu ani śladu, ani dychu! Tak więc każdy gaz swoją tajemniczość posiada i budzi mniej lub więcej uzasadnione zainteresowanie.

Na tym kończą rozprawę naukową, a przystępuję do tego, co nas boli, a właściwie — co nas boleć będzie. Bo jak nas dochodzą wieści z sesji budżetowej Miejskiej Rady Narodowej, wkrótce wejdzie w życie statut nowego podatku od napojów gazowych i wód mineralnych, który już w roku bieżącym przyniesie miastu około 7 i pół miliona zł. Zarząd miasta powinien by jednak podkreślić jednocześnie kogo należy, żeby ten gaz rzeczywiście był i nie

pod Łodzią nie brak, gdyby nie fakt, że szczęśliwość rodzinna stoi zazwyczaj w stosunku odwrotnie proporcjonalnym do ilości posiadanej gotówki. Zjawisko to, stare jak świat, dawno już przestało dziwić kogokolwiek. Wciąż jednak otwarta pozostaje sprawa t. zw. „odpowiedniości”, bo za odpowiednie letnisko trzeba „odpowiednio” płacić. Właścicielom podmiejskich habend suma 20 i 40 tysięcy złotych za sezon wydaje się np. „odpowiednią”, w przeciwnieństwie do ludzi pracy, którzy ani w przybliżeniu nie zarabiają tyle. Dla kogoż więc są te letniska? Na czyje i na jakie zarobki liczą eksploatownicy letniskowi? I kto ci pomoże szczęśliwy paterfamilias w swoich kłopotach? Czy jest jakaś instancja, która zdolna by była pokroić nienasycone apetyty samoderżców świeżego powietrza? Czy w demokratycznej Polsce nie ma jakiejś kózki, do której wsadzić by można było wyżej wymienionych?

W tej sytuacji wiele rodzin rozgląda się po odleglejszych wsiach, gdzie kmięcie nie są tak zepsuci i pono nie ścigają żywcem skóry za przywilej korzystania z izby, czy czegoś podobnego. „Czegoś podobnego”? No — tak. Bo skądby się wziął już starym Koszrówskiemu koncept sprzed pół wieku: „Matka, wyganiaj duchem wieprzki, bo już jutro przyjeżdżają warszawiaki”?

Gaz Nr. 4

WYRAZ „gaz” ma w Polsce wielokrotne znaczenie. „Ja pod ga-

ulatniał się z góry, a ściślej mówiąc — z butelki. Bo inaczej, gdzie tu będzie sprawiedliwość społeczna i praworządność podatkowa? Dla sprawiedliwości należało też wprowadzić podatek i od spożycia lodów, co równie dałoby okrągłą sumkę kilku ładnych milionów. Nie byłbym natomiast za opodatkowaniem zimnych kąpiel w rzecze Łódce, bo z tego źródła uzyskaloby się nie wiele. Napoje gazowe i lody podczas upałów — to interes muirowany, podczas kiedy bez kąpiel każdy się może łatwo obejść. Łódzianie nie kąpią się przez rok cały, mogą więc łatwo wytrzymać i przez krótki okres letni, choćby na złość, aby nie płacić podatku miejskiego.

Żółwia praca

niemieckich górników

Najniższe wydobycie węgla w brytyjskiej strefie okupacyjnej zanotowano w kwietniu br. Według prowizorycznych danych, dostarczonych przez „North German Coal Control” wydobycie węgla wynosiło w

kwietniu 5.050.000, a w marcu 6.080.000 ton. Jeśli wziąć pod uwagę strajk górników w początku kwietnia, to produkcja wynosiła przeciętnie 210.000 ton dziennie.

Małeńka Panama

wielką potęgą morską

Krzywdą marynarzy i robotników portowych

Panama, małeńka republika amerykańska, stała się nagle czwartą z rzędu potęgą w dzie dzie morskiej.

Jej tonaż przedwojenny wynosił 1.100.000, a tymczasem teraz ma już zarejestrowanych oficjalnie 2.707.000 ton, otrzyma zaś dalsze 1.500.000 w najbliższym czasie.

Ten zadziwiający przyrost

tłumaczy się pozbawionym wszelkich skrupułów postępowaniem rządu panamskiego, który proponuje przedsiębiorcom, aby rejestrowali swe statki, jako panamskie, unikając w ten sposób obowiązujących w innych państwach przepisów ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych marynarzy i robotników, oraz opodatkowania. Za-

rejestrowane tak statki nie są nawet obowiązane wjeżdżać do portu panamskiego.

Amerkańscy właściciele statków, od których podobno wyszedł ten pomysł, przepisali w ten sposób na Panamę 142 statki, które kursują teraz pod firmą fikcyjnych towarzystw okretowych. Niektórzy brytyjscy właściciele statków również użyli tego podstępu.

Przypuszczalnie związki marynarzy zareagują na to porządnie, wymierzone przeciw ich warunkom materialnym i przeciw zdobytym długą walką przepisom bezpieczeństwa pracy.

Nowa arena

przyszłej wojny światowej

(m) Belgijczykom znudzili się przydomek, nadawany ich ojczyźnie, zwanej od lat „areną wojennych działań europejskich”. W prasie belgijskiej ukazuje się na ten temat coraz więcej zjadliwych komentarzy i propozycji. Od wielu lat byliśmy z powodu geograficznego położenia naszego kraju ofiarą konfliktów Anglo-Francusko-Niemieckich — pisze jedno z pism brukselskich. — Czy nie możnaby wynaleźć dla odmiany jakiegoś innego pola walki? Naprzykład Biegun Pół-

nocny byłby chyba wygodny zarówno dla Anglii i Ameryki, jak i dla Rosji. Za zimno, aby bić się tam? Ale przecież wal ka rozgrzewa, a poza tym na Alascie wynaleziono ostatnio grzejące maski, których używa ludność tamtejsza podczas najsilniejszych mrozów. Maski te zrobione są z metalu, wyłożonego od wewnątrz warstwą wełny, która nie przepuszcza oddechu i powoduje rozgrzanie nim całej twarzy. Niska temperatura nie może już więc być uważana za przeszkodę”.

Dwudziestokrotnie karany

uciekl z więzienia z kajdanami na nogach

Policja i żandarmeria z 5-ciu departamentów Francji, została zaalarmowana ucieczką z więzienia Montauban dwudziestokrotnego zbrodniarza, Stanisława Wasilewskiego.

Zbrodniarz, po wyrwaniu krat w swej celi, uciekł z kajdanami na nogach.

Psy policyjne, puszczane na trop zbrodniarza, straciły ślad z powodu deszczu.

— Przecież to nie może tak pozostać...
— Niech pan się zdoła do cieplizności, przecież jeszcze nie wyszło.

Trzesowski zamiast Olejnika pojedzie do Dublina na mistrzostwa Europy

Kapitan sportowy PZB p. Szczyński postanowił wobec kontuzji Jerzego Olejnika wysłać do Dublina Trzesowskiego z Łodzi. Decyzja ta jest równie wielką niespodzianką, jak nie-

dzielną porażką Olejnika w walce z Iwańskim.

Bez względu na naszą opinię o walorach Trzesowskiego — musimy z wielkim entuzjazmem przyklasnąć postanowieniom P. Z. B. Całkiem słusznie stanął on na stanowisku, że w sytuacji jaka się wytworzyła po kontuzji Olejnika — do Dublina pojechać powinien młody, obiecujący, utalentowany pięściarz. Takim jest bez wątpienia Trzesowski.

PZB nie chciał skorzystać z usług Iwańskiego, wychodząc z założenia, że jest on bez szans na Dublin. Niewielkie wprowadzić szanse posiada również Trzesowski, ale łodzianin jest

bokserem przyszłości.

Ostatecznie więc na mistrzostwa Europy wyjedzie do Dublina ósemka w składzie następującym: waga musza Malak (Poznań), waga kogucia — Grzywocz (Śląsk), waga piórkowa —

Antkiewicz (Gdańsk), waga lekka Chychła (Gdańsk), waga półśrednia Trzesowski (Łódź), waga średnia Kolczyński (Warszawa), waga półciężka Szymura (Poznań), waga ciężka — Kli-mecki (Poznań).

Do tej chwili nie wszystkie formalności paszportowe zostały załatwione. Istnieje jednak nadzieja, że Polacy dziś, tzn. w środę, wyjadą z Warszawy w drogę na Dublin przez Pragę czeską.

KS „6” II — Dobrzyńka Pab. 6:2

W zawodach o mistrzostwo klasy C, rezerwa KS 6 uzyskała zdecydowane zwycięstwo nad niezłym zespołem pabianickim. Goście już w 5-ej min. prowadzili 2:0, ale młodzi zawodnicy gospodarzy, nie zrażając się, atakowali nieustannie bramkę Pabianiczanie uzyskując w rezultacie zwycięstwo. Bramki zdobyli Kulig 2, Miller 2, Grabski II, Pawłowski po 1. Sędziował p. Zawadzki.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat WGiD Nr 9

Podaje się do wiadomości dalszy ciąg kalendarzyka rozgrywek o mistrzostwo Klasy C na rok 1947

Grupa I.

Sobota, dn. 10.5. 47
Boisko ŁKS II godz. 17 RKS

Plomien — Konfekcyjny, boisko Widzew godz. 17 KS Polonia — WTS Podgórze.

Niedziela, dn. 11.5. 47

Boisko ŁKS II godz. 11 KS

Czółenko — KS Naprzód Ruda Pab., boisko Widzew godz. 17

KS Pogoń — KS Pocztowiec.

Czwartek, dn. 15.5. 47

Boisko Wima godz. 11 KS Na

przód Ruda Pab. Konfekcyjny

KS., boisko Widzew godz. 12

KS Czółenko — WTS Podgó-

rze, boisko Arko godz. 12 RKS

Plomien — KS Pocztowiec, boi-

sko Podgórze godz. 11 KS Po-

lonia — KS Pogoń.

Grupa II.

Sobota, dn. 10.5. 47

Boisko Arko godz. 17 KS

Zryw Ł. — KS Resursa, boisko

Wima godz. 17 KS Wima — KS

Ognisko.

Niedziela, dn. 11.5. 47

Boisko Arko godz. 17 KS Ar-

ko — KS Metalowiec.

Czwartek, dn. 15.5. 47

Boisko Widzew godz. 9 KS

Metalowiec — KS Ognisko, boi-

sko Podgórze godz. 14 — KS

Zryw Ł. — KS Wima, boisko

Arko godz. 17 KS Arko — KS

Resursa.

Grupa III.

Sobota, dn. 10.5. 47

Boisko Podgórze godz. 17 KS

Jasień — KS Jutrzenka.

Niedziela, dn. 11.5. 47

Boisko Podgórze godz. 11 KS

boisko Podgórze godz. 17 KS

Victoria — Huragan Ruda Pab.

Zryw Koziny LWL Lot.

Czwartek, dn. 15.5. 47

Boisko Podgórze godz. 17

RKS Huragan Ruda Pab. — KS

Jutrzenka, boisko Arko godz. 9

KS Zryw Koziny — KS Jasień,

boisko ŁKS II godz. 14 KS Vic-

toria — LWL Lot.

Grupa IV.

Niedziela, dn. 11.5. 47

Boisko Podgórze godz. 17 KS

Ner Podgórze — WKS Łącz-

ność Zgierz, boisko Ozorków

godz. 17 RKS TUR Ozorków —

KS Boruta II, boisko Konstan-

tynow godz. 17 ZWM Zryw Kon-

stant. — ZWM Ozorków.

Czwartek, dn. 15.5. 47

Boisko Podgórze godz. 17 —

KS Ner Podgórze — KS Bo-

ruta Zg. II, boisko Ozorków go-

dzina 11 RKS TUR Ozorków —

KS Sokół Konstant., boisko O-

zorków godz. 17 ZWM Zryw —

Ozorków WKS Łączność Zg.

Grupa V.

Sobota, dn. 10.5. 47

Boisko Zd. Wola godz. 17 Me-

talowiec Zd. Wola — KS 6 II

Zd. W., boisko PKS Pab. godz.

14 Dobrzyńka — PTC III.

Niedziela, dn. 11.5. 47

Boisko Zd. Wola godz. 11

Zryw Zd. W. — Papiernia Pab.,

boisko PKS Pab. godz. 14 —

TUR Pab. — KS Chemiczna.

Czwartek, dn. 15.5. 47

Boisko PKS Pab. godz. 14 Pa-

piernia Pab. — Metalowiec Zd.

W., boisko PKS Pab. godz. 17

TUR Pab. — Dobrzyńka, boisko

Zd. Wola godz. 11 Zryw Zd. W.

— Chemiczna, boisko Zd. Wola

godz. 15 KS 6 II Zd. W. —

Rewanż z Bułgarią

Kraków - Sofia 2:1 (1:1)

KRAKÓW, 6.5 (tel. wł.). — Jedenastka Krakowa zrewanżowała się Bułgarom za sobotnią porażkę PZPN. Mecz stał na do brym poziomie i był bardzo emocjonujący. Gra raczej wyrówna na.

Bułgarzy obok dużych umiejętności piłkarskich zademonstrowali również... brak opanowania nerwowego, czego rezultatem było wiele demonstracji przeciw orzeczeniom sędziego.

Trzeba zresztą obiektywnie stwierdzić, że wiele orzeczeń arbitra mogło gości istotnie zdenerwować.

Robił on błędy w ocenie gry foul.

Prowadzenie dla krakowian uzyskał Giergiel, wykorzystując rzut karny.

Wyrównanie dla Bułgarów uzyskał Laskoff.

Po przerwie gra przy wyraźnej przewadze Polaków, którzy

nie wykorzystali jednak rzutu karnego.

Decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył dla Krakowa Bobula.

Słowacy przyjeżdżają do Łodzi w czwartek

W piątek reprezentacja Polski Południowej zmierzy się w Łodzi ze Słowacją Południową. Słowacy wyjeżdżają 7 bm. i będą w Łodzi 8 bm. rano. Przyjeżdżają w liczbie 19 osób wraz z sędzią, który w myśl umowy z PZPN prowadzić będzie jedno spotkanie. Słowacy zamieszkają w hotelu Grand. Do Łodzi z ramienia PZPN przyjeżdżają prezes gen. Bończa Uzdowski i wiceprez. inż. Przeworski. Będzie tu też płk. Reyman, podczas gdy mecz na Śląsku obserwować będzie Wacław Kuchar i Czesław Krug, który sprawuje chwilowo

W piątek Bułgarzy grać będą w Katowicach z reprezentacją Śląska.

obowiązek referenta wyszkoleniowego PZPN.

Słowacy przyjeżdżają w następującym składzie: bramkarze Pochaba z SK, Zilina i Antos z Bratislavy, obrońcy Prosovsky i Zibrini, obaj z Jednoty koszyckiej i Riedl SK Zilina; pomocnicy Nepko — Żeleznicy Sparta Kosice, Marko i Malatinsky z TSS Trnava, Krasnohorsky z SK Zilina; napastnicy Turek — Jednota Kosice, Malatinsky TSS Trnava, Bielek SK Zilina. Sottert SK Piestany, Danko SK Jednota Kosice i Vavrovic z AC Sparta Pov. Bystrica.

Przystosował się doskonale do obu rodzajów życia. Na „Cyklonie” była wieczna walka, niebezpieczeństwo, wyczerpanie i powódzenie. Na lądzie: papiery Towarzystwa i nieustanne targi, ale za to byli i dobrzy towarzysze, kawiarnie, karty, powszechny szacunek, jakim go darzono, dobra kuchnia, dobra piwnica i ciepła obecność Ywonne, jej spojrzenia, jej ruchy, suknie i słowa, a wszystko to miało jedno tylko przeznaczenie: zapewnić mu spokój, mieszczański spokój i odpoczynek, w który po grzał się z rozkoszą. Teraz te postoje, te wakacje będą zatrute. Będzie musiał wysłuchiwać niekończących się skarg chorej i to nie chorej, leżącej w łóżku a chorej chronicznie. Wyczerpany do ostatnich granic, czusząc nad głową mostek kapitański, po to by w domu parzyć ziółka!

A jeśli d-tór — robił już do tego przecież aluzję — nakaże zmianę klimatu... Wtedy, mając cze-

dzieści sześć lat, będzie musiał wycofać się w stan spoczynku!

Nie mogąc dłużej znieść tych myśli i pragnąc otrząsnąć się z uczucia zimna, jakim go przenikały, zostawił drugiego oficera na mostku, a sam udał się do kabiny radiotelegrafistów. Wypadło przecież odwiedzić wyłowioną z łodzi kobietę, trzeba to było uczynić, choćby tylko po to, żeby wezwać ambulans, a także zająć do chorych Greków.

Znalazł ją omdlałą z kredowo-białą twarzą i szarymi ustami. Włosy jej, sklejone potem i solą, przybrały barwę kurzu, powieki miała zamknięte i napuchnięte, jakby otrzymała uderzenie pięścią w oczy.

Sądził, że jest nieprzytomna, zapytał więc Gouédic'a:

— Jak ona się miewa?

Kobieta otworzyła z wysiłkiem oczy i kapitan pochylił się nad nią:

— Czuje się pani lepiej?

— Troszeczkę...

Renaud odwrócił się ku szefowi radiotelegrafistów zapytał ciszej:

— Wiec ona rozumie po francusku?

— To przecież Francuzka!

— Ach, tak?

— Gdzie pania była?

Stara dłoń, na której nawet nierówności straciły blask podniosła się z wysiłkiem i dotknęła ramienia:

— Tutaj...

— Tak, — powiedział Gouédic — Ma głęboko zranione ramię. Widać było kość! Ale ramię to nie jest złamane, jak mi się uprzednio wydawało.

— Czy czyścił pan to?

Gouédic rozdarł był jej odzież. Rozgarnął ją teraz, by pokazać dobrze zrobiony opatrunek. Ukazała się korona, zdobiona koszulą i kawaleczek białej skóry, zdumiewającej w tym poszarzałym, bezwładnym ciele.

Renaud powiedział przyjaźnie:

— Zarządzam przez radio sprowadzenie amputansu. Położy pani tydzień w łóżku i wszystko wygoi się bez śladu.

Poruszyła głową nie odpowiadając. Wychodząc, Renaud odwrócił się i rzucił na chorą jeszcze jedno spojrzenie. O ile słabsza była jednak kobieta w ciężkim zmaganiu z morzem!... A jednak Ywonne nie spotkała nigdy żadnej zła przygody na statkach, którymi dowodził! Ileż lat mogła mieć ta kobieta? Aby się o tym dowiedzieć, musiałby ją zapytać, gdyż wyglądała, jak martwa, a nie można nigdy odgadnąć wieku zmarłych...

— Gdzie umieszczono innych Gouédic?

— Bosman ułożył ich w kabinie z mapami, kapitanie!

— Dobrze, pójdę ich odwiedzić.

(D. c. n.)

Dzień w Łodzi

Telefon: red. dyżurnego 257-94.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki:
Cymera (Wólczyńska 37), Bojar-
skiego (Przejazd 18), Umieszow-
skiego (Dąbrowska 24b), Epsztajna
(Piotrkowska 225), Trawkowskiej
(Przejazd 56), Pawlukiewicz (Po-
morska 12).

TEATR

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
(Jarcza 27)

Dziś o godz. 15-ej „Krakowiacy
i Górale” Bogusławskiego w insce-
nizacji L. Schillera. Przedstawienie
zakupione przez Kuratorium Szkol-
ne Okr. Łódzkiego.

O godz. 19.15 arcydzieło Al. Fredry
„Śluby panieńskie” pełne niesmier-
telnego wdzięku w reżyserii St.
Daczynskiego, w dekoracjach —
J. Kosińskiego, udział biorą: B. Fi-
jewska, B. Sojka, J. Macherska,
A. Bogucki, K. Pagowski, T. Woź-
niak i J. Pilarski.

TEATR POWSZECHNY TUR

11 Listopada 21

Dziś o godz. 19.15 arcydzieło pol-
skiej komedii obyczajowej „Szczę-
ście Frania” W. Perzyskiego, w re-
żyserii L. Pietraszkiewicza, dekorac-
jach T. Kalinowskiego, udział bio-
rą: B. Bronowska, W. Nawrocka,
B. Rachwańska, Z. Tymowska, K.
Dejmeke, K. Leszczyński, A. Possart.

TEATR MŁODZIEŻOWY

I DZIECIĘCY „SZAROTKA”

Kopernika 16

Wystawia barwne widowisko w 3
aktach J. Warneckiego, „Drogoce-
ny Naszynek” w reżyserii Stanisła-
wa Lapińskiego.

Udział bierze 20-osobowy zespół
z Burską, Pellegrini, Chorzewskim,
Koszę, Lesiewiczem, Łabuńskim,
Słokowskim i Słazakiem na czele.
Efektowne dekoracje i kostiumy:
J. i G. Galewskich.

Przedprzedaż biletów od godz.
9.30 rano w kasie teatru.

TEATR „SYRENA”

Traugutta 1

Dziś i codziennie „ARTYŚCI” z
piosenkami Z. Gozdawy i W. Step-
nia z A. Dymyś w roli głównej
na czele zespołu „Syreny”.

Początek przedstawienia o godz.
19.30. Kasa czynna od godz. 10—13
i od 16-ej. Tel. 272-70.

TEATR KUKIELEK RTPD

ul. Nawrot 27

Codziennie widowisko zamknięte
dla szkół, w niedziele i święta o
godz. 12-ej sztuka p. t. „Dziwny
Doktor”.

TEATR KOMEDI MUZYCZNEJ

„LUTNIA”

Dziś środa, 7 maja r. b. o godzinie
19.30 pod protektorem Wojewody
Łódzkiego ob. Piotra Szymanka —
Jubileusz 35-lecia pracy scenicznej
reżysera baletu teatru „Lutnia” Jó-
zefa Ciesielskiego.

W programie odegrana będzie do-
skonala operetka w przekładzie L.
Śliwińskiego z muzyką E. Kalmana
„Księżniczka Czaradza”.

Reżyseria: B. Horskiego.

Udział biorą: M. Ślaski, J. Kenda,
S. Piasecka, W. Szczawiński oraz
cały zespół artystyczny. Balet w o-
pracowaniu Jubilata Józefa Ciesiel-
skiego. Orkiestra i chóry pod dyr.
Z. Wiercheja. Oprawa sceniczna: —
E. Grajewski.

Bilety wcześniej do nabycia w
księgarni przy ul. Piotrkowskiej
102-a a od godz. 17.30 w kasie tea-
tru. Passe-partout w dniu dzisiej-
szym nieważne.

TEATR KAMERALNY D. Z.

ul. Daszyńskiego 34

Dziś i codziennie o godz. 19.15
sztuka J. B. Priestleya „Miasto w
Dolinie”.

Obsadę sztuki stanowią: Hanna
Bielicka, Kazimierz Dejunowicz,
Barbara Drapińska, Halina Dro-
hocka, Wanda Jakubińska, Adam
Mikołajewski, Ludwik Tatarski, Zo-
fia Wierzejska, Feliks Żukowski.

Reżyseria i dekoracje Jana Ryb-
kowskiego.

Kasa czynna od 10 do 12-ej i od
15-ej, tel. 123-02.

RADIO

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik.
6.20 Gimnastyka. 6.30 Koncert. 7.15
Wiadomości poranne. 7.40 Muzyka.
14.00 Konc. popularny. 14.35 (z Ło-
dź) Poradnik rolniczy. 15.00 Poz.
dla dzieci. 15.15 „Z twórczości Fran-
ciszka Schuberta”. 16.00 Dziennik.
16.12 Muzyka popularna. 16.55 Aud.
dla młodz. 17.10 „Przegląd”.
17.15 Skrzynka techniczna. 17.20 W.
A. Mozart — Koncert A-dur. 17.50
„Kwadrans poetycki — Adama Wa-
żyka”. 18.05 „Pieśni o kwiatach”.
18.30 Nauka przy głosku. 18.55
„Pieśni Polskie”. 19.10 „Z zagadnień
świata pracy”. 19.15 „W 110 roczni-
ce zgonu Puszkina”. 19.30 Koncert
życzeń. 20.02 Dziennik. 20.20 Aktu-
alia. 20.30 Audycja Chopinowska.
21.00 „Nowe książki”. 21.15 Aud.
popularna. 21.45 „Radowy Uniwersytet
Ludowy”. 22.00 Kwadrans prozy.
22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej.
23.00 Ostat. wiad. 23.25 Koncert ży-
czeń.

Kina

„ADRIA” — „Skandal”.
„BAJKA” — „Ludzie i manekiny”.
„BALTYK” — „Młodość Poety”.
„GDYNIA” — „Wyspa skarbów”.
„HEL” — „Synowie”.
„MUZA” — „Kobieta sama”.
„POLONIA” — „Ostatnia szansa”.
„PRZEDWIOSNIE” — „Zakazane
piosenki”.
„ROBOTNIK” — „Dusze nieujar-
mione”.
„ROMA” — „Zwariowane Lotnisko”.
„REKORD” — „Marsylianka”.
„STYLOWY” — „Wyspa skarbów”.
„SWIT” — „Pontearral”.
„TATRY” — „Król Broadwayu”.
„TECZA” — „Biały murzyn”.
„WOLNOŚĆ” — „Rywal Jego Kró-
lewskiej Mości”.
„WISLA” — „Skandal”.
„WŁÓKNIARZ” — „Królowa
Śnieżka”.
„ZACHETA” — „Robert i Ber-
trand”.
„OSWIATOWE” — (Piotrkowska
243) — „Bitwa o Mariann”.

W kinach: Adria, Bajka, Muza,
Przedwiosnie, Roma, Rekord, Sty-
lowy, Swit, Wolność, Zacheta —
w dni powszednie godz. 16.30, 18.30,
20.30; w niedziele i święta od go-
dziny 14.30.

W kinach: Baltik, Gdynia, Hel,

Polonia, Tatr, Robotnik, Terza
Włóknarz, Wisła — w dni po-
wszednie godz. 17, 19, 21; w nie-
dziele i święta od godz. 15-ej.

REPERTUAR

TEATRU KAMERALNEGO

Teatr Kameralny Domu Żołnierza
przy ul. Daszyńskiego wystawił o-
biecnie nową sztukę znakomitego an-
gielskiego pisarza J. B. Priestleya
„Miasto w Dolinie” („They came to
a city”).

Sztuka Priestleya, stanowiąca je-
dnocześnie pracę dyplomową Jana
Rybikowskiego, jako „Warsztat Tea-
tralny” Państwowej Wyższej Szkoły
Teatralnej, spotkała się z niezwykle
żywym przyjęciem na premierze.

W przedstawieniu biorą udział: H.
Bielicka, K. Dejunowicz, B. Drapiń-
ska, H. Drohocka, W. Jakubińska,
A. Mikołajewski, L. Tatarski, Z.
Wierzejska i F. Żukowski.

Wielki sukces „Szkłanej menażer-
ii” w reżyserii E. Axera z udziałem
J. Duszyńskiego, I. Horeckiej, J. Ja-
ronia i Z. Mroczewskiego spowodował
zaproszenie Teatru Kameralnego na
gościnne występy po największych
ośrodkach teatralnych w Polsce i o-
biecnie zespół „Szkłanej menażer-
ii” rozpoczął już swoje objazdowe
przedstawienia.
Jako następne premiera Teatru
Kameralnego przewidziana jest jed-
na z najzabawniejszych komedii G.
B. Shaw’a „Żołnierz i bohater”, któ-
rej próby rozpoczęły się już w re-
żyserii Józefa Wyszomirskiego z u-
działem: H. Bielickiej, S. Bugajskiej,
A. Chronickiej, B. Drapińskiej,
A. Mikołajewskiego, D. Szaflarskiej,
L. Tatarskiego i F. Żukowskiego.
Z życia
OM TUR

Komitet Miejski OM TUR zwołuje
na środę dn. 7. m. o godz. 18 od-
prawę sekretarzy i przewodniczą-
cych kół dzielnicowych i fabrycz-
nych w lokalu KW. OM. TUR, ulica
Kopernika 8.
Obecność obowiązkowa.

Tego jeszcze nie było!

BEZPŁATNE PROTEZY W USTACH

Ubezpieczenia chorobowe są coraz większym dobrodziejstwem

Ubezpieczenia od starości, od wy-
padków przy pracy, wreszcie choro-
bowe, całkowicie upowszechnione,
były jednym z pierwszych instytu-
cji, które władze Polski Ludowej
wskazywały od razu na zakończeniu
działań wojennych. Dobrodziejstwa
świadczące, że jakich korzysta wielo-
milionowa masa ubezpieczonych, są
coraz większe. Dziś ZUS i Ubezpie-
czalnie dysponują już wieloma no-
woczesnymi szpitalami, sanatoriami
i klinikami, a nie ma takiej dziedziny
medycyny, która nie byłaby objęta
zakresem pracy ubezpieczeń socjal-
nych.

PORADNIE DENTYSTYCZNE.

Byliśmy długo przyzwyczajeni do
tego, że Ubezpieczalnie zajmowały
się wszystkim, tylko nie należały po-
mocą dentystyczną. Ale po wyzwolen-
iu i ta dziedzina została szeroko u-
względniona. Założona została szeroka
sieć poradni dentystycznych, nie
tylko usuwających, ale i leczących
zuby, przyczyniając się do ubezpiecze-
nia go w tym zakresie kolosalnie wzro-
sło.

Jedną tylko rzecz dentystyczne
ambulatoria ubezpieczeniowe nie ro-
biły. Nie wstawiały protez do ust.
Stwarzało to dla ludzi pracy duże
kłopoty. Przy obecnym braku denty-

stów i techników dentystycznych,
każdy sztuczny ząb kosztuje u pry-
watnego technika grube pieniądze.
Za „most”, już nie mówiąc o całej
protezie, żąda się kilkanaście tysią-
cy zł., a niekiedy i więcej. Ktoż z
pracujących mógłby sobie na taki
wydatek pozwolić?

PROTEZOWNIA
NA LECZNICZEJ.

Już w maju ubiegłego roku zało-
żona została przy ambulatorium den-
tystycznym na ul. Leczniczej prote-
zownia dla ubezpieczonych. Okrąg-
ły rok funkcjonuje ona pod kierun-
kiem dr. Lejzerowicza, ciesząc się
ogromnym powodzeniem. Mość pro-
tez, wykonywanych przeciętnie w
ciągu miesiąca, sięga 400, przyczyn
sztuczne użebienie robione jest pac-
jentom zupełnie bezpłatnie. Oczywiście,
że protezy nie są dla wszyst-
kich. Nie ma z reguły człowieka,
któremu nie brakowałoby żeby
każdy chciałby z tego dobrodziej-
stwa korzystać chociażby ze wzglę-
dów „kosmetycznych”. Ubezpie-
czalnia wychodzi jednak z założenia,
że sztucznie zęby należy wsta-
wiać bezpłatnie tylko tym pacien-
tom, którzy z braku naturalnego uze-
bienia cierpią na dolegliwości żołąd-
kowe, albo tym, którzy nie mogą z
tego powodu wykonywać swojego

zawodu, a więc artystom, trębaczom,
nauczycielom itd. Dlatego też ubez-
pieczony kierowany jest do prote-
zowni dopiero po decyzji lekarza i
po uprzednim zatwierdzeniu opinii
lekarza przez komisję.

NIEMCY WYBIJALI.

Nie ulega wątpliwości, że funkcyj-
nowanie protezowni jest wielkim do-
brodziejstwem dla ubezpieczonych.
Warto tu przy okazji zwrócić uwagę
na to, że wśród pacjentów prote-
zowni jest wielu młodych ludzi, któ-
rzy stracili zęby podczas okupacji,
lub w obozach i więzieniach niemie-
ckich. Niekiedy ludziom w wieku do
30 lat brak po 15 — 20 zębów. Jest
to typowy obraz powojenny. Naj-
więcej — oczywiście — protez po-
trzebują ludzie starsi w wieku od 40
do 60 lat.

Ułatwienia

W okresie kiedy kraj cały boryka
się jeszcze z wieloma trudnościami
gospodarczymi, kiedy z porządku
działania nie schodzą jeszcze zagad-
nienia bezkompromisowej walki ze
spekulacją i nadużyciami — utrzy-
manie kart żywnościowych dla prze-
ważającej liczby robotników i pra-
cowników musi być uznane za osią-
gnięcie dużej wagi. Karty zaopatrze-
nia pozwalają masom pracującym
związać koniec z końcem, pozwalają
im mimo szczupłych zarobków i
zachłanności paskarzy, ofiarnie
pracować przy warsztatach dla do-
bra kraju, dla podniesienia potencjału
ekonomicznego Polski i w imię włas-
nego dobrobytu. Od pracy tej zale-
ży realizacja „planu sytości”.

Te motywy są chyba dostatecz-
nym argumentem, przemawiającym
za sprawnym funkcjonowaniem apa-
ratu, dysponującego kartkami, za
sprawnym przydziałem produktów
kartkowych.

Jak sprawa ta wygląda w rzeczy-
wistości na naszym terenie? Wiado-
mo jest rzeczą, że uławnione zostają
w swoim czasie duże uchybienia
przy kontroli rozdawnictwa kartek.
W samej Łodzi kilkadziesiąt tysięcy
ludzi otrzymywało bezprawnie kar-
ty, figurując równocześnie na lis-
tach w kilku miejscach pracy, lub
wprowadzając w błąd wydział apro-
wizacji innymi, podstępny sposób-
banal.

Ale z tymi nadużyciami zrobiony
został koniec. Natomiast wprowadzo-
no ostatnio nowe zmiany, które na-
szym zdaniem — utrudniają życie
i zabierają niepotrzebnie czas kar-
townikom. Wydano nowe karty dla
pracowników przemysłu, oznaczone
literami RCA. Pracownicy ci podlega-
ją, jak się okazuje, Rejonowej
Centrali Aprobizacji, której od-
dano do dyspozycji szereg sklepów.
I tu właśnie powstaje powiew gal-
matias. Zdarza się, że ktoś na kar-
tce RCA, jako robotnik przemysło-
wy, gdy inni członkowie jego rodzi-
ny, zatrudnieni w biurach czy urzę-
dach posiadają inne kartki, replica-
cje których sklepy RCA odmawiają.
Po przydziale dla jednej i tej samej
rodziny trzeba w ten sposób chodzić
w kilka miejsc.

Ale gorzej jeszcze sprawa jest z
samą rejestracją kart. W ubiegłym
m. miesiącu, kiedy kartkowiec u-
dawali się do „swych” sklepów spo-
żywczych, to — jak się okazało —
zostały niejednokrotnie wyznaczone
dla załatwiania kart RCA. Odmawia-
jąc rejestracji kart żywnościow-
ych, z rezultatem umiary równo-
cześnie poinformować interesantów,
gdzie powinni oni właściwie swa
karty zarejestrować. W tych warun-
kach każdy błądził w poszukiwaniu
sklepu, aby karty nie przepadły. W
rezultacie już po 1 maja, kartkowi-
cie kierowani byli masowo do skle-
pów „dla opóźnionych”. To wszyst-
ko zajęło wiele czasu.

I teraz najbardziej niebezpieczna historia,
dotycząca w prasie wczorajszej (6 ma-
ja) ukazała się obywateli wy-
działu aprobizacji o tym, że reje-
stracja kart małych została spro-
stowana do 12 b.m.

Powstało pytanie, czy nie można
było tych wszystkich perypetii zgó-
ry przewidzieć? I czy nie jest prost-
sze wywieślenie w wystawach skle-
pów, wydających przydziały, napi-
sów o tym, że załatwiała takie, a nie
inne kartki, niż dawac każdego mie-
sca sążniste komunikaty do gazet
z kilkudziesięcioma adresami?

Sprawy nawet proste, trzeba zaw-
ażać dobrze przemyśleć. STG.

Robotnicy z Triestu
bawili wczoraj w Łodzi

Onegdaj wieczorem przyje-
chała do naszego miasta 4-os-
bowa delegacja włoskich zwia-
zów zawodowych z Triestu. De-
legację przywodził Okręgowy Ko-
misja Zw. Zawodowych, która
odbyła z nią dłuższą konferen-
cję.

Robotnicy triesterzy oświad-
czyli, iż przybyli do Polski, a
specjalnie do Łodzi, celem za-

znajomienia się z warunkami
życia, pracy i płacy polskiego
proletariatu, z urządzeniami w
dziedzinie ubezpieczeń socjal-
nych, warunkami bezpieczeń-
stwa i higieny pracy w fabry-
kach.

Delegacja zwiedziła wczoraj
przed południem niektóre więk-
sze upaństwowione fabryki włó-
kiennicze, jak fabrykę Eitingo-
na i in. oraz żłobki i przed-
szkółka fabryczne, wyrażając
podziw dla pracy włókniarza
polskiego — dla zdobyci pol-
skiej demokracji ludowej.

Po południu delegacja opu-
ściła Łódź, udając się do Ka-
towiec, skąd wyjedzie via Bel-
grad do Triestu. (t)

Dyrektor BBC w Łodzi

(a) Jak się dowiadujemy, w
dniu dzisiejszym przybędzie do
Łodzi dyr. British Broadcasting
Corporation — BBC, który ba-
wi od kilku dni w Polsce.

Dyr. BBC Edward Donald
zwiedzi w Łodzi fabrykę włó-
kienniczą „Eitington” oraz roz-
głoszenie Polskiego Radia. Poza
tym projektowane jest zapro-
szenie angielskiego gościa do
sierocinicy Łódzkiej Rodziny
Radiowej „Sienkiewiczówka”.

Przychodnia lekarska
PCK
dla dzieci i młodzieży

W trosce o zdrowie dzieci i mło-
dzież robotniczej, Łódź — Polski
Czerwony Krzyż, Oddział Łódzki,
otworzył przy ul. Składowej róg K-
lińskiego Przychodnię Lekarską dla
dzieci i młodzieży.

Przyjście codziennie od godz. 8—
19-ej, tel. 203-58.

Porady i zabiegi w zakresie cho-
rób dziecięcych.

Fizjoterapia, Lampy: Kwarcowe,
Solux, Infra-Rouge.

Mamy nadzieję, że społeczeństwo
łódzkie, doceniając znaczenie tej
nowej placówki PCK, odnieśli się z
zaufaniem i udzieli swego poparcia.

KONCERTY

CZESKI PIANISTA W FILHAR-
MONII

W piątek, 9 maja wystąpi gościn-
nie w Filharmonii Ilja Hurnik, mło-
dy, utalentowany pianista i kompo-
zytor czeski, który odegra „Waria-
cje brawurowe” J. H. Vioriska (w.
XIX-ty) z tow. orkiestry pod dyrek-
cją Zdzisława Górzyńskiego, który
poprowadzi Moniuszkę uverture do
op. „Paria” i Szostakowicza IX-ty
Symfonie. Będzie to pierwsze wyko-
nanie tego dzieła w Polsce.

Bilety już do nabycia w kasie ki-
na „Baltik” Narutowicza 20.

Życie partyjne
PPS

Z ramienia Wojewódzkiego Kom-
itetu Polskiej Partii Socjalistycznej,
zostali delegowani na zebrań:

SRODA, 7.5.1947 r.

Kom. 8 M.O., ul. Legionów 20. o
godz. 8-ej — tow. mrl. Sierocki A.
F-ma „Miller”, ul. 3-go Maja (Ru-
da Pabianicka) godz. 13-ta — tow.
wiz. Sroka Leon.

Dzielnica „Zielona”, ul. Południo-
wa 65, godz. 17-ta Szkoła Partyjna—
tow. mgr. Stachowiak Adam.

Państw. Fabr. Elektr., ul. Skrzy-
wana 9, godz. 16-ta — tow. prof. Ko-
za Ludwik.

CZWARTEK, 8.5.1947 r.

F-ma „Hausman”, ul. 3-go Maja
(Ruda Pabianicka) godz. 16-ta —
tow. red. Wyrwa-Rajch Stan.

Dzielnica „Zielona”, ul. Południo-
wa 65, godz. 18-ta — tow. Karbowiak
Jan.

*

Wydział Kobiec przy WK PPS

zawiadamia że w dniu dzisiejszym o
godz. 18-ej rozpoczyna się kurs dla
działaczek Socjalno-Politycznych.

ODCZYTY

W sobotę o godz. 18-ej w lokalu
Z.N.P. Zachodnia 72, odbędzie się od-
czyt kol. Lipińskiego Wacława na
temat: „Ideologiczne podstawy wy-
chowania o marksizmie”.

PPS DZIELNICA ELEKTROWNIA
zwołuje na dzień 9 maja, o godz. 16,
w sali świetlicy Pracowników Elek-
trowni Łódzkiej Ogólne Zebranie
członków partii.

Na porządku dziennym:
1. Sprawozdanie przewodniczą-
cego Dzielnicy tow. Wł. Rzewskiego
za I kwartał br.

2. Referat Wojewódzkiego Prele-
genta na temat: „Znaczenie święta
Zwycięstwa” — tow. Kier. Busia-
kiewicz.

Komitet Dzielnicy.

Zjednoczenie Energetyczne Miasto uniwersyteckie

Okregu Łódzkiego

powstaje w Krakowie

(UL. DASZYŃSKIEGO 58 — II, PIĘTRO)

Podaje do wiadomości odbiorcom energii elektrycznej Okręgu Łódzkiego, że na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 kwietnia 1947 r. obowiązują od dnia 1 maja 1947 r. nowe

TARYFY ELEKTRYCZNE

- I. dla gospodarstw domowych — opłaty dotychczasowe
- II. dla lokali niemieszkalnych (oświetlenie):
 - opłata manipulacyjna miesięczna — 100 zł.
 - opłata za energię:
 - a) dla urzędów państwowych, samorządowych i t. p. — 15 zł/kWh
 - b) dla prywatnych biur, warsztatów, sklepów, mieszkań, w których wykonuje się czynności zawodowe i t. p. — 30 zł/kWh
- III. ryczałtowe — obliczone w/g. powyższych cen
- IV. dla oświetlenia ulic (bez wymiany żarówek) — 6,5 zł/kWh
- V. rolnicze:
 - a) dwuczłonowa: opłata stała — 15 zł/kW miesięcznie
 - opłata za energię — 15 zł/kWh
 - b) jednoczłonowa: opłata manipulacyjna — 100 zł/mies.
 - opłata za energię — 20 zł/kWh dla gosp. indywidualnych
 - opłata za energię — 15 zł/kWh dla państwowych, samorządowych i społecznych
- VI. dla drobnego przemysłu (do 25 kW mocy rozrachunkowej)
 - a) dwuczłonowa: opłata stała — 300 zł/kW miesięcznie
 - za energię — 7 zł/kWh
 - b) jednoczłonowa: manipulacyjna — 150 zł/mies.
 - za energię — 13 zł/kWh
- VIII. dla odbiorców mieszanych — cena wyższa
- IX. z elektrowni parowych mniejszych od 500 kW i z elektrowni ropowych — o 100% wyżej.
- X. opłaty pozataryfowe:
 - a) za przyłączenie, ponowne przyłączenie, lub przepisanie licznika:
 - jednofazowego — 100 zł.
 - trójfazowego bez transformatorów pomiarowych — 300 zł.
 - trójfazowego z transformatorami pomiarowymi niskiego napięcia — 1000 zł.
 - b) za trzydniową prologatę wyłączenia licznika przez monter — 50 zł.
 - c) za sprawdzenie instalacji na zgodność z przepisami:
 - oświetleniowej — 100 zł.
 - siłowej — 300 zł.

Szczegółowe przepisy taryfowe — w dyrekcjach Zjednoczenia Energetycznego i zakładach elektrycznych.

GOSPODARKA PLANOWA

PAMIĄTKI KOMUNIJNE, DEWOCJONALIA

poleca

Wytwórnia i Sprzedaż Dewocjonalii

"BAZAR KATOLICKI"

ŁÓDŹ, SIENKIEWICZA 49

POTRZEBNI CHŁOPCY

DO

roznoszenia gazet

Zgłaszać się Piotrkowska 70 parter, w EKSPEDYCYJ.

ŻYDOWSKIE STRONNICTWO DEMOKRATYCZNE W POLSCE
 ŁÓDŹ, ul. GDAŃSKA 18 m. 33. — Tel. 148-60
 W SOBOTĘ, dnia 10 MAJA br. w złączonych salach „Grand - Cafe” przy ulicy Piotrkowskiej 72, odbędzie się:

UROCZYSTA AKADEMIA
z okazji

ŚWIĘTA ZWYCIĘSTWA

PRZEMÓWIENIA OKOLICZNOŚCIOWE WYGLOSZA:

- 1) Sekretarz Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w Łodzi, Poseł na Sejm Ob. St. ZAGORSKI.
- 2) Prezes Żydowskiego Stronnictwa Demokratycznego w Polsce Ob. Mgr. M. BALBERYSZSKI.

Część artystyczna — NADIA KARENI w swoim repertuarze. 2 ORKIESTRY

Początek o godzinie 22. — — — Zabawa trwać będzie do rana. Zaproszenia otrzymać można w sekretariacie Żydowskiego Stronnictwa Demokratycznego, przy ul. Gdańskiej 18 m. 33, codziennie od godziny 18 — 21 i tam należy zamawiać stoliki.

RADA ŻYDOWSKIEGO STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO
SEKCJA RZEMIESIENICZA
SEKCJA HANDLOWA.

Kraków, polskie Ateny, jak dów. W tym celu pragniemy, że nazywalimy w dobie rozkwitu nauki i sztuki w podwawelskiej stolicy, gdy na innych ziemiach polskich tłumione były przez najeźdźców wszelkie w tym kierunku dążenia, przystępuje obecnie do realizowania w swym obrębie miasta studentów na wzór podobnych miast w Paryżu i w innych ośrodkach nauki europejskiej.

Kraków ma piękną ambicję stać się w Polsce głównym ośrodkiem nauki, sztuki i stu-

W Krakowie, polskie Ateny, jak dów. W tym celu pragniemy, że nazywalimy w dobie rozkwitu nauki i sztuki w podwawelskiej stolicy, gdy na innych ziemiach polskich tłumione były przez najeźdźców wszelkie w tym kierunku dążenia, przystępuje obecnie do realizowania w swym obrębie miasta studentów na wzór podobnych miast w Paryżu i w innych ośrodkach nauki europejskiej.

Wedle projektów, młodzież studiująca ma otrzymać pełnię warunków prowadzenia studiów z korzyścią dla siebie i dla dobra nauki polskiej.

Miasto Uniwersyteckie, a raczej, jak je nazywają projektodawcy, miasto studentów pragnie pomieścić w sobie całą młodzież, garnącą się do studiów, dając im w tym celu wszelkie potrzebne ułatwienia.

Na razie są to szczytne plany, sięgające w przyszłość. Miejmy nadzieję, że zostaną zrealizowane, tak samo jak przed blisko sześciu wiekami urzeczywistnione zostało wiel-

kie dzieło wzniesienia Wszechnicy Jagiellońskiej w Krakowie. [w]

WYSTĘPY GOŚCINNE TEATRU RAPSODYCZNEGO Z KRAKOWA

Od piątku dn. 9 maja r.b. gościć będzie w Teatrze Powszechnym TUR-u Teatr Rapsodyczny pod artystycznym kierownictwem Dr. Mieczysława Kotłarczyka.

W programie w piątek dn. 9 m.m. Hymny J. Kasprówicza, w sobotę, dn. 10. m.m. Król-Duch J. Słowackiego, w niedzielę, „Samuel Zborowski” J. Słowackiego.

Początek przedstawienia o godz. 19 min. 30.

KURS KANDYDATEK DO RAD ZAKŁADOWYCH

Oddział Włókiarzy, przy Związku Zawodowym powiadamia wszystkie Rady Zakładowe, iż dnia 6. 5. 47 r. rozpoczyna się kurs kandydatek do Rad Zakładowych. Kurs ten będzie powtarzany kilkakrotnie.

Rady Zakładowe, które jeszcze do tej pory nie zgłosiły winny zrobić to najpóźniej do dnia 15.5.47.

W przeciwnym razie przewodniczący Rad Zakładowych poniosą konsekwencje organizacyjne.

Czytajcie

„POBUDKĘ“

CAŁY ROK

czytane będą ogłoszenia i reklamy

W OFICJALNYM

SPISIE ABONENTÓW TELEFONICZNYCH

Okręgu Łódzkiego na rok 1947/1948

KTÓRE PRZYJMUJE:

Centralne Biuro Ogłoszeń i Reklamy Sp. Wyd. „WIEDZA“

Oddział Łódzki Łódź, ul. Piotrkowska 70 tel. 222-22

AKWIZYTORZY SA ZAOPATREZENI W LEGITYMACJE I DRUKI, KTÓRE UPRAWNIAJĄ DO PRZYJMOWANIA OGŁOSZEŃ.

NALEŻNOŚĆ ZA OGŁOSZENIA POBIERAJĄ TYLKO UPOWAŻNIENI PRZEZ NAS INKASENCI
 CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ.

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

Dr L. RÓŻYCKI, specjalista chorób kobiecych i akušerki, ul. Legionów 9 tel. 166-29, przyjmuje 1-6. 1536

Dr med. MARKIEWICZ Gustaw specjalista chorób skórnych i wenerycznych Piotrkowska 109 m. 6, II piętro. Tel. 138-52. —929

Dr TADEUSZ CHĘCINSKI asystent szpitala skórno - wenerycznego św. Marii Magdaleny przyjmuje 4-6, Piotrkowska 157, tel. 203-11.

DR. MED. M. ZAURMAN, specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje 8-10 i 5-7. Nawrot 8, tel. 129-39.

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana Pregera ze Lwowa. Specjalność: nowoczesna protetyka zębów, Gdańska 26 a, tel. 169-00 (róg Zawadzkiej).

DR. ROWIŃSKI — przyjmuje, ul. Przyrodnicza 14 od 5-6 (Julianów). —5665

Zaofiarowanie pracy

POTRZEBNA pomoc domowa na przychodnie od zaraz. Referencje konieczne. Zgłaszać się Daszyńskiego 20 m. 8 godz. 4-6.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI zaangażuje kierowniczkę oraz wychowawczynię do żłobków. Oferty składać należy w biurze Oddziału ul. Piotrkowska 165. 5964

Różne

SPÓŁDZIELNIA PRACY „TRANSPORT“ Łódź, Jaracza 2, tel. 133-36. Transporty — Ekspedycja oraz zbiorowe ładunki. Na miejscu stacja obsługi. Remonty, mycie, parkowanie samochodów. (PAP)

Kupno i sprzedaż

MEBLE wszelkiego rodzaju kupuje stolarnia Krasickiego 3 (przy Rzgowskiej) przystanek Piaseczna. 5967

WYDZIERŻAWIĘ sprzedam domek plac Tuszyń, wiadomość tel. 120-37.

GLAZURA biała lub kremowa — 25 m. kw. do sprzedania. Oferty sub. „Glazura” do administracji.

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową z RKU-Łódź na nazwisko Lange Alfred ul. Strzelców Kaniowskich 33 m. 34. 5969

UNIEWAŻNIAM zagubione różne dokumenty oraz decyzję mieszkaniową na nazwisko Powązek Henryk, ul. Piotrkowska 15 m. 8. 5963

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną RKU-Bydgoszcz, świadectwa szkolne oraz dowody osobiste (okupacyjne) i różne dokumenty na nazwisko Kawa Władysław. Szkoła Oficerska MO w Łodzi. 5965

Redaktor naczelny:

ARTUR KARACZEWSKI — przyjmuje od godz. 12-ej do 13-ej.

SEKR. RED. — od godz. 10-ej do 11-ej.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA“

NASZE TELEFONY:

Redakcja:		Administracja:	
Redaktor naczelny	130-46	Dyrektor admin.	257-93
Sekr. Red.	144-18	Sekretariat admin.	136-91
Redaktor dyżurny		Prenumerata, kolportaż i kasa	261-93
1 redaktor działów	257-94	Ekspedycja	
Centrala	130-46	1 Dział ogłoszeń	256-37
		Rozdzielnia	272-57

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70 Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy tylko artykuły zamówione. CENY OGŁOSZEŃ. Drobne: za wyraz jednorazowy poza tekstem — 10 zł. (poszukiwanie pracy — 5 zł. Inne ogłoszenia za milimetr — szpalte poza tekstem — 20 zł., w tekście — 30 zł. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.